

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ο κυριότερος λόγος που μας κάνει να επιμένουμε στο ελληνικό έργο και μάλιστα στο νεοελληνικό, δεν είναι άλλος από την προσπάθειά μας να περιορίσουμε ό,τι μπορεί να περιοσθεεί από αυτό που λέγεται "ο πολιτισμός μας", με ό,τι συμπεριλαμβάνει αυτή η έννοια: η ιστορία, η γλώσσα, το ήθος, το ύφος, η χειρονομία, η ντόπια λαλιά. Στοιχεία απαραίτητα για τη διατήρηση μιας ταυτότητας, για την εξαφάνιση της οποίας λες και υπάρχει οργανωμένο σχέδιο ισοπέδωσης και αλλοτριώσης. Φαντάζεστε μια χώρα που οι πολίτες διαβάζουν μόνο ξένη λογοτεχνία ή ποίηση και ακούνε και βλέπουν μόνο ξένη μουσική, ταινίες και θεατρικά έργα; Μήπως θα ήταν ένα μπάσταρδο κατασκευάσμα χωρίς αρχή, μέση και τέλος; Μήπως θα ήταν μια θλιβερή απομίμηση, ένα σώμα δίχως σκελετό; Δεν θα κατανοούσε μια χώρα χωρίς προσωπικότητα και δίχως μνήμη; Ε, να, λοιπόν, ο πραγματικός λόγος που μας κάνει να ενδιαφερόμαστε για την ντόπια παραγωγή: η διατήρηση της μνήμης, αυτής της δόλιας μνήμης από την οποία τόσο πολύ - και τόσο επώδυνα - πάσχουμε σαν Λαός. Αυτοί που ωρύονται για την παράδοση δεν είναι τόσο γραφικοί όσο θέλει να μας τους παρουσιάζει μια μερίδα της ενημέρωσης και κάποια θύματα της ξενομανίας που μας δέρνει. Είναι εκείνοι που θυμούνται και εκείνοι που θυμούνται είναι οι μόνοι που μπορούν να μεταλαμπαδεύσουν στην επόμενη γενιά την ανάγκη της διατήρησης της εθνικής ταυτότητας. Της εθνικής προσωπικότητας.

Έτσι, λοιπόν, συνεχίζοντας την αναζήτηση νεοελληνικών κειμένων, έφτασε στα χέρια μας "Ο ελέφας". Μέλος θεατρικής

οικογένειας, ο Κώστας Μποσταντζόγλου, αφού είναι ο μεγάλος γιος του μοναδικού και πολυαγαπημένου μας Μποστ και αδελφός του αγαπητού συνάδελφου ηθοποιού Γιάννη Μποσταντζόγλου. Επειδή πολλές κόσμος μας ρωτάει αν γράφει σαν τον πατέρα του, προσπαθήσαμε να βρούμε ποιες ομοιότητες έχει με εκείνον. Ανακαλύψαμε πως δεν είναι και λίγες. Πώς θα μπορούσε; Πρώτη και κυριότερη: κάτω από την χιουμοριστική ματιά τους υποβόσκει μια τραγική πραγματικότητα που ακυρώνει το γέλιο που με τόση απλοχεριά σου έχουν χαρίσει, δεύτερη: τα έργα τους δεν μπορείς να τα κατατάξεις εύκολα σε κάποια κατηγορία και τρίτη και σημαντικότερη: η ύπουλη υπονόμηση της ελληνικής γλώσσας. Μπαμπάς και γιος φαίνεται πως έχουν ταλαιπωρηθεί πολύ από την διαστροφή της και δεν το κρύβουν.

Διαβάζοντας κανείς τον "Ελέφанта" για πρώτη φορά ξεκαρδίζεται στο γέλιο, αλλά δύσκολα μπορεί να εντοπίσει το αστείο. Μέχρι να τον διαβάσει μερικές φορές ακόμη για να διαπιστώσει ότι η χρήση της ελληνικής γλώσσας από τους ήρωες, αυτή η απίστευτη κακοποίησή της, σε κάνει να γελάς μέχρι δακρύων, ώσπου να συνειδητοποιήσεις βέβαια ότι κάπως έτσι κακοποιείται η γλώσσα μας από τους περισσότερους νεοέλληνες και τότε να μελαγχολήσεις με την διαπίστωση ότι δεν έχουμε γλώσσα να μιλήσουμε, αλλά ένα σύμφυμα, ένα συνονθύλευμα που χρησιμοποιεί ένα ιδιόμορφο συντακτικό, με λέξεις που χρησιμοποιούνται για λάθος έννοιες, σε λάθος χρόνο, με απίστευτες γενικές και αιτιατικές, ένα απέραντο λιβάδι με απίθανους "μαργαρίτες". Όταν όλα αυτά χρησιμοποιούνται για να αφηγηθούν ένα δράμα κι όχι μια κωμωδία, τότε βγάζουν ένα αποτέλεσμα ιδιαίτερα ελκυστικό για το θέατρο.

Το έργο του Κώστα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί μια κωμωδία, ένα βουκολικό δράμα, μια μαύρη κωμωδία ή μια σύγχρονη τραγωδία. Για τον σκηνοθέτη και τους ηθοποιούς, "Ο ελέφας" είναι μια ιδιαίτερα ερεθιστική υπόθεση, επειδή πέρα από

τις όποιες κλασικές δυσκολίες ανακάλυψης, αποκάλυψης και ερμηνείας των χαρακτήρων, είναι μία από τις δυσκολότερες ασκήσεις ήθους: έχουμε να κάνουμε με περιπτώσεις ανθρώπων της ελληνικής απόμακρης επαρχίας, που το κύριο χαρακτηριστικό τους δεν είναι ο τρόπος εκφοράς του λόγου, το ιδίωμα ή η προφορά, αλλά ο τρόπος που ανταλαμβάνονται τις μεταξύ τους σχέσεις, την ανθρώπινη επαφή και τη συγγένεια. Και φυσικά ο τρόπος που εκδηλώνουν τα αισθήματά τους. Κάποια ιδιόμορφα πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς. Κυρίως αυτό το τελευταίο. Ένας τρόπος που διαφέρει από τον προτεγουσιάνικο "ραφινάρισμένο" τρόπο μιας "προσεκτικής" και μελετημένης αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Ένας τρόπος που μας κάνει να γελάμε, εμείς που είμαστε "διαφορετικοί", εμείς που παριστάνουμε πως είμαστε πιο κοντά στον "πολιτισμό". Αυτός ο τρόπος, το να ανακαλύψεις δηλαδή κάτω από τα λεγόμενα, το πραγματικό αίσθημα, το κλειδί της ανάλυσης της σκέψης τους, προσφέρει στον καλλιτέχνη, είτε από τη θέση του σκηνοθέτη, είτε από τη θέση του ηθοποιού, μια όμορφη και δημιουργική δυσκολία. Αλλά κυριολεκτικά δυσκολία.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Ο Κώστας Μπουσταντζόγλου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1949. Αποφοίτησε με χίλια βάρσνα από το ΙΔ' Γυμνάσιο και τον ίδιο χρόνο γράφτηκε στη Σχολή Δοξιάδη στο τμήμα Γραφικών Τεχνών. Μετά τρία χρόνια εχρίσθη γραφίστας - αν και ο ίδιος και τινές άλλοι - γνωρίζουν πως στουρνάρι μπήκε στη σχολή και στουρνάρι βγήκε. Κατόπιν υπηρέτησε ευδοκίμως την πατρίδα του 28,5 μήνες σε στρατόπεδο ανεπιθυμητών. Άλλα προσωπικά στοιχεία δεν μου έχει δώσει, γιατί τα θεώρησε - και σωστά - ασήμαντες λεπτομέρειες.

«Ο ελέφας» είναι το πρώτο του θεατρικό έργο και το έγραψε νωρίς - νωρίς. Στην τρυφερή ηλικία των εξήκοντα ενός ετών. Ούτε στον ύπνο του βέβαια δεν είχε φανταστεί πως αυτό το πείραμά του - γιατί περί πειράματος πρόκειται - θα ανέβαινε στη σκηνή. Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή.

Κάποιο βράδυ ο Κ. παρακολουθούσε με την γυναίκα του ένα έργο που δεν του άρεσε καθόλου. «Είναι τόσο χάλια» γύρισε και της είπε, «που ακόμα κι εγώ να το 'γραφα, θα το 'γραφα καλύτερα». Η γυναίκα του τον κοίταξε συγκαταβατικά. «Ο γιατρός» είπε «να σου λέω να» τον διαβεβαίωσε. Εκείνος δεν αντέδρασε εμφανώς, αλλά προσεβλήθη βαθύτατα. Απ' εκείνη τη στιγμή βάλθηκε να αποδείξει στη λατρευτή του σύννενο με το απύλωτο στόμα πως πράγματι μπορούσε να γράφει καλύτερα. Μια απλή ιστορία σιέφτηκε - ως αθώς που ήτο - δεν θα έχει δυσκολίες να τη γράφεις και να είναι "πιασάρικη". Οι άνθρωποι σ' αυτήν θα μιλάνε όπως μιλάν οι περισσότεροι Έλληνες. Όπως τους έμαθαν να μιλάν οι της τηλεόρασης. Θα λένε ο Οκτώμβριος, του Λασκόων, στο ογδονταέξη χιλιόμετρο, ο σάληροτράγηλος δρόμος, οι ασκοί της Αιόλου. Τέτοια... Εύκολα πράγματα! Τόπος; Ένα χωριό. Οι "πρωτευουσιάνοι" που θα δούνε - αν δούνε το έργο - πρώην χωριάτες στην πλειονότητά τους, εσωτερικοί

μετανάστες δηλαδή, περιφρονούν τόσο τους "χωριάτες" όσο και τους "μετανάστες". Πάσχουν από κόμπλεξ ανωτερότητας. Αν τους κολακέψω θα νοιώσουν δικαιωμένοι. Έτσι κι αλλιώς, το μόνο κοινό που έχουν με τους "χωριάτες" είναι η διαστρεβλωμένη άποψη αισθητικής. Το κίτς. Έχουν βέβαια - σε δευτερεύον επίπεδο - άλλα κοινά: τους εθνικούς μύθους, το αμφίβολο ήθος, τους άγραφους νόμους, τις φανατικές πολιτικές και ποδοσφαιρικές εμμονές κλπ. Δε βαριέσαι; Λεπτομέρειες! Θέμα; Κάτι που διάβασε στα ψιλά μας εφημερίδας. Έπιασε λοιπόν να γράφει. Σε αντίθεση με τον πατέρα του που έγραφε κωμωδίες, αποφάσισε να γράψει ένα δράμα για να πρωτοτυπήσει. Έγραφε, έγραφε, έγραφε, έσβηνε, έσβηνε, πέταγε, ενόμιση μήνα, δύο μήνες, δυόμιση, έγραφε σαν τρελλός, αλλά δεν ήτανε σίγουρος πως αυτό που έγραφε ήτανε θεατρικό έργο. Γι' αυτό, ζήτησε τη γνώμη κάποιου ειδικού. Της κυρίας Χαράς Μπακονικόλα. Ήταν οικογενειακή φίλη και σαν ομότιμη καθηγήτρια Θεατρολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και Διδάκτωρ της Σορβόνης του φάνηκε αρκετά αξιόπιστη για να της παραδώσει το πνευματικό του τέκνο προς κρίση. Η κυρία Μπακονικόλα - φιλότιμος άνθρωπος - μπήκε στον κόπο να διαβάσει το πόνημά του, έκανε τις παρατηρήσεις της και παραδόξως δεν του είπε να πετάξει στα σκουπίδια το πρωτόλειο. Ο περί ου ο λόγος την ευχαρίστησε πολύ και ενουμάτωσε διακριτικά κάποιες - λίγες - από τις υποδείξεις της στο έργο του. Φυσικά όχι όλες. Θεώρησε πως δεν ήτανε σκόπιμο να της δώσει πολύ θάρρος.

Το επόμενο βήμα ήτανε πιο εύκολο. Σε κάποια ευκαιρία είτε στον κύριο Παπαγεωργίου, τον οποίο γνώριζε από παλιά, πως έχει γράψει κάτι σαν θεατρικό έργο και πως αν ήθελε να του ρίξει μια ματιά και να του πει τη γνώμη του, θα τον υποχρέωνε. Εκ του αποτελέσματος συνάγεται πως έπεσε πάλι σε φιλότιμο άνθρωπο. Ο κύριος Π. διάβασε το υπέροχο κείμενο με τον πρωτότυπο τίτλο "ο ελέφας" και είπε πως του άρεσε. Έκανε όμως και εκείνος τις παρατηρήσεις του που εστιαζόντουσαν σε θέματα δομής του κειμένου και κυρίως στη διάρκεια. Ο συγγραφέας ήτο και αυτός φιλότιμο άτομο. Με προσοχή χειρουργού αφαίρεσε δεκαπέντε σειρές κειμένου

που μπορούσαν να λείψουν χωρίς - κατά την άποψή του - να καταστραφούν τα υψιπετή νοήματα με τα οποία είχε φορτώσει το έργο και παρέδωσε κατακρευογρημένο το πτώμα του κείμενού του στον κύριο Π. Εκείνος με άπειρη κατανόηση απέδειξε στον όψιμο συγγραφέα πως το κείμενο είχε όγκο αντίστοιχο του Πόλεμος και Ειρήνη και αν ανέβαινε στο σανίδι θα είχε οκταπλάσια διάρκεια από το Μπεν Χουρ. Μετριοπαθώς. Άρα; Άρα, ήθελε κι άλλο κόψιμο. Ο συγγραφέας αφαίρεσε με πόνο ψυχής άλλες τριάντα οκτώ σειρές κειμένου και με κοιμένα φτερά παρέδωσε καταπτοημένο το εκκαθαρισθέν κείμενο. Φανταστείτε την έκκλησή του όταν ο κύριος Π. αφαίρεσε ακόμα είκοσι τόσες πυκνογραμμένες δακτυλογραφημένες σειρές. Ο Κ. σκέφτηκε αμέσως πως "ο ελέφας", από το αριστούργημα της δραματουργίας, το πρώτο κείμενο της προκοπής μετά το θάνατο του Σοφοκλή, έπεσε σε χασάπη. Στην πρώτη πρόβα πήγε αποφασισμένος να τα κάνει όλα λάμπα. Την παρακολούθησε σιωπηλός και έκπληκτος δε βρήκε να λείπει τίποτα απ' αυτά που ήθελε να πει. Ίσα ίσα, το κείμενό του είχε αλαφρύνει και είχε σφιξει. Σάλτσες, ανακολουθίες και αμφίβολες εξυπνάδες είχαν εξαφανιστεί. Τα περιττά τα είχε κόψει το νυστέρι ενός πιο πεπειραμένου χειρουργού. Ντρέπεται που το ομολογεί, αλλά ως και σήμερα δε βρήκε το θάρρος να ζητήσει συνάντη από τον κύριο Παπαγεωργίου για όσα σκέφτηκε.

Το μάθημα πάντως που πήρε από τον κύριο Παπαγεωργίου σκοπεύει να το κρατήσει σαν οδηγό ζωής. Τον ευχαριστεί για όσα τον δίδαξε για το θέατρο και τον τρόπο θεατρικής γραφής χωρίς ούτε μια στιγμή να του κάνει το δάσκαλο. Τον ευχαριστεί για το ότι του ξαναθύμισε πως ουκ εν τω πολλώ το ευ. Τον ευχαριστεί, όπως και όλους τους άλλους συντελεστές της παράστασης, από τους ηθοποιούς έως και τον τελευταίο τεχνικό, για την αποδοχή του σαν ισότιμου μέλους της θεατρικής οικογένειας της Στοάς. Τον ευχαριστεί για την καλοσύνη του, την αγάπη, την υπομονή του και το ρίσκο που πήρε, να εμπιστευτεί σε τέτοιους δύσκολους καιρούς, έναν άπειρο γραφίστα σα θεατρικό συγγραφέα αντί να προτιμήσει κάποιον έμπειρο, δοκιμασμένο και σίγουρο.

ΚΩΣΤΑ ΜΠΟΣΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

Ο ελέφας

11

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Θανάσης Παπαγεωργίου
ΣΚΗΝΙΚΟ - ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ: Λέα Κούση
Οι φωτισμοί της παράστασης έγιναν από τον σκηνοθέτη

Παίζουν οι ηθοποιοί:

ΜΗΤΣΟΣ: Θανάσης Παπαγεωργίου
ΓΩΓΩ: Λήδα Πρωτοψάλτη
ΤΑΣΟΣ: Γιώργος Ζιόβας
ΒΟΥΛΑ: Εύα Καμινάρη

Ηλεκτρολόγος: Έλενα Σεβαστού
Ταμείο: Σοφία Χατζγεωργίου
Υπεύθυνη foyer: Ζηνοβία Κανελλοπούλου

Κατασκευή σκηνικού: Θανάσης Θαλασσινός
Ζωγραφική σκηνικού: Κλεοπάτρα Κουράκλη
Χτενίσματα: Ηρώ Τρίγγα - Ντόρα Μαρτίνου
Φωτογραφίες: Αντώνης Συμεωνάκης
Επεξεργασία ήχου: Studio 19

Υπεύθυνη θεάτρου: Εύα Καμινάρη
Δημόσιες σχέσεις: Ειρήνη Λαγουρού
Επιμέλεια προγράμματος: Κώστας Μποσταντζόγλου
Εκτύπωση: Δαβίας, Χρ. & Π., Ο.Ε.

Πρώτη παράσταση: 12 Μαρτίου 2012

ο ελέφας

ΠΡΟΣΩΠΑ:

Μήτσος: Αγρότης, 60χρονος.

Γωγώ: Γυναίκα του Μήτσου, 60χρονη.

Τάσος: Κολλητός του Μήτσου, 45άρης.

Βούλα: Γυναίκα του Τάσου, 35άρα. Ανηψιά της Γωγώς.

Ξημέρωμα. Αυλή αγροτόσπιτου. Το αγροτόσπιτο πιάνει το κέντρο και τη δεξιά μεριά όπως βλέπουμε τη σκηνή, μιας και είναι χτισμένο σε σχήμα γάμα. Τρία σκαλοπάτια οδηγούν στην πόρτα από φερ φορτζέ. Μιά ξύλινη σκάλα που της λείπουν σκαλιά, ανεβαίνει στο χαγιάτι. Τα σημάδια φθοράς έχουν αρχίσει να κάνουν αισθητή την παρουσία τους. Παρ' όλα αυτά, υπάρχει ένα υπερσύγχρονο πιάτο τηλεόρασης. Αριστερά μάντρα από ξερολιθιά. Δίπλα της ένας σωρός ξύλα για το χειμώνα και σωριασμένα εργαλεία και λάστιχα αυτοκινήτων. Παραδίπλα γλάστρες και ντενεκέδες με μυριστικά. Στην αυλή υπάρχει μια φρέζα και ένα ξύλινο τραπέζι καφενείου που χορευτεί, καλυμμένο με μουςαμαδένιο καρό τραπεζομάντηλο και πέντε πλαστικές καρέκλες απ' αυτές που πουλάνε οι γύφτοι. Οι καρέκλες είναι παράταιρες. Για σκιά η αυλή έχει μια πέγγκολα με κληματαριά, συνεπικουρούμενη από μια τεράστια ομπρέλα θαλάσσης με διαφήμιση μπύρας. Υπάρχει ακόμα ένας γύφινος κύκνος φντεμένος μέσ' τη μέση. Ο Μήτσος φορώντας ρούχα παραλλαγής και μαύρες γαλότσες, μ' ένα δίκανο δίπλα του, κάθεται και διαβάζει ένα πολυκαιρισμένο περιοδικό καπνίζοντας. Από ένα ραδιοκασετόφωνο που είναι πάνω σε μια καρέκλα ακούγεται το ηπειρώτικο «Ο Μενούσης».

ΠΡΩΤΗ ΕΙΚΟΝΑ

.....Κι ο Μενούσης, μεθυσμένος πάει την έσφαξε.

Το πρωί ξεμεθυσμένος πάει την έκλαψε.

Σήκω πάπια μ', σήκω χήνα μ', σήκω πέρδικα μ'.

Σήκω λούσου και χτενίσου κι έμπα στο χορό.

Να σε δουν τα παλικάρια να μαραίνονται.

Να σε δω κι εγώ ο καημένος και να χαί.....

(Ο Μήτσος κλείνει το ραδιοκασετόφωνο).

ΜΗΤΣΟΣ: (Διαβάζοντας). Γωγώ!.. Γωγώ! Όι Γωγώ!

ΓΩΓΩ: (Από μέσα). Φτάνω!

ΜΗΤΣΟΣ: Σήμερις ε!

ΓΩΓΩ: (Από μέσα). Έφτακα! Φτάνω! Τι θες;

ΜΗΤΣΟΣ: (Συνεχίζοντας να διαβάζει). Καφέ!

(Η Γωγώ ανοίγει την πόρτα από φερ - φορτζέ, ρίχνει μια εξεταστική ματιά στον ουρανό και μετά ψάχνει να τον δει).

ΓΩΓΩ: Έμπα μέσα χριστιανέ μου τ' αξημέρωτα... Πάλε διαβάσεις; Θα χαλάσεις τα μάτια σου!

ΜΗΤΣΟΣ: (Συνεχίζοντας να διαβάζει). Δουλειά σου 'σου!

ΓΩΓΩ: Σε νοιάζομαι. Κακό κι αυτό; Τι κάνεις τέτοιαν ώρα όξω στα μαύρα σκοτάδια;

ΜΗΤΣΟΣ: (Συνεχίζοντας να διαβάζει). Κοιτάζω τ' αστέρια. Τι να κάνω; Προσμένω τον Τάσο. Όπου να 'ν' έρχεται. Θα πάμε στο λόγγο.

ΓΩΓΩ: Πάλε;

ΜΗΤΣΟΣ: (Συνεχίζοντας να διαβάζει). Πάλι!

ΓΩΓΩ: Έμπα μέσα μέχρις να 'ρθει. Έχει αγιάζι. Θα μου πουνητιάσεις.

ΜΗΤΣΟΣ: (Αδιάφορα). Πολλά μιλάς. Καφέ!

- ΓΩΓΩ: Τονε ψένω! Στο μπρίκι στον έχω!
- ΜΗΤΣΟΣ: *(Συνεχίζοντας να διαβάζει)*. Κόκαλα έχει; Φέρτονα!
- ΓΩΓΩ: Γιατί μου κακοφέρνεσαι μωρέ; Γιατί μ' αγριεύεις; Εικόνα σ' έχω! Γιατί με πικραίνεις τη δόλια; Έχεις παράπονο; Έχεις κρίμα μου; Κερί αναμμένο σου στέκω.
- ΜΗΤΣΟΣ: *(Συνεχίζοντας να διαβάζει)*. Μην αρχινάς το Χριστό μου! Χάϊντε! Χάϊντε είπα! Χάϊντε! *(Παύση)*
- ΓΩΓΩ: *(Διστακτικά)*. ..Λένε που σώθηκ' η περίοδος για το κενήγμ...
- ΜΗΤΣΟΣ: *(Με γνήσια απορία)*. Έ, και;
- ΓΩΓΩ: Λέω... Που πάτε στο λόγγο... Μη σας τσακώσουνε...
- ΜΗΤΣΟΣ: Ποιος να μας τσακώσει;
- ΓΩΓΩ: Ξέρω 'γω;
- ΜΗΤΣΟΣ: Αμα δε ξέρεις μη λες! Ίδια ο πατέρας σου! Λόγια, λόγια, λόγια! Αέρας κοπανιστός.
- ΓΩΓΩ: Είπα... Μήπως... Για καλό το 'πα!... Μήπως ο αγροφύλαξ...
- ΜΗΤΣΟΣ: Καφέ!

(Η Γωγώ βραίνει).

- ΜΗΤΣΟΣ: *(Μονολογεί απορροφημένος)*. ... Κοίτα ρε πούστη μου... Κοίτα! Σαν άνθρωποι...

(Η Γωγώ εμφανίζεται στα σκαλιά. Τα κατεβαίνει προσεκτικά. Βαστάει πλαστικό δίσκο με νάιλον πετσετάκι. Μαζί με τον καφέ φέρνει ένα ποτήρι νερό κι ένα βάζο με λουλούδια).

- ΓΩΓΩ: Ορίστε...
- ΜΗΤΣΟΣ: Τι το κουβαλάς αυτό;
- ΓΩΓΩ: Ποιο;
- ΜΗΤΣΟΣ: Αυτό! Το λουλουδικό.
- ΓΩΓΩ: Για ευμορφιά.

- ΜΗΤΣΟΣ: Πάρ' το από 'δω!
- ΓΩΓΩ: Μα...
- ΜΗΤΣΟΣ: Πάρ' το!... Φέρνει λελούδια μέσα στα λελούδια... Λες κι έχουμ' έλλειψις... Για ευμορφιά... Άκου για ευμορφιά... Γυναίκες...

(Η Γωγώ διστάζει για μια στιγμή κι ύστερα, παίρνει την απόφαση να μιλήσει).

- ΓΩΓΩ: Για τον πατέρα που με μίλησες πριν... τι σ' έφταιξε πάλι ο δόλιος - Θιος σχορέστονα - και τον κατακρένεις; Για το καλό πάντα πάγαιν' η αγαθή ψυχή... Για το καλό! Καλό, ναι! Κακό δεν έκαμε. Ποτέ, ποτέ! Τ' ακούς; Ποτέ, ποτέ! Σε κανένανε!
- ΜΗΤΣΟΣ: *(Εξάλλος)*. Μαλάκας ήτανε. Χαμένος. Πότε σας πρόσεξε; Καλά -καλά βρακί δεν είχες όταν σε πήρα! Από φυλακή σ' εξορία γύρναγε είκοσι τόσα χρόνια και στα στερνά μās έκανε και τον ξύπνιο. Τό 'παιζε και μεγαλόψυχος! Χριστός! Σας το σ'χωρώ! Τάχα! Σας το σ'χωρώ! Δεν ξέρατε, γι' αυτό... Τάχα! Για μάγκας περνιότανε; Γι' ανότερος; Τι δεν ξέραμε; Που 'θελε να μας δώσει στους Βούλγαρους; Αυτό; Εμείς τι 'μασταν δηλαδή; Χαϊβάνια; Κοτζάμου στρατηγού, δεσποτάδες κι ο άναξ δεν ξέρανε τι μας σφένει κι ήξερ' αυτός και τα συντρόφια; Όλα τα ξέρω ήτανε κι έτοι πρέπει να γίνονται, έτσι δεν πρέπει. Αμα θέλαμε δάσκαλο, θ' αγοράζαμ' έναν! Φτηνοί είναι! Ν' αλλάξουμε μυαλά μας έλεγε στο καφενείο. Ο κόσμος αλλάζει μας έλεγε. Προχωράει. Πάει μπροστά! Δε γυρνάει πίσω. Ο Λένιν είπε... Ο Μαρξ είπε... Χεστήκαμε τ' είτ' ο Λένιν! Φούμαρα! Κήρυγμα!... Γιατί ν' αλλάξουμε; Μια χαρά είμαστε! Το χωριό όλο νοικοκυραίοι. Κολχόζ και κουμουνισμούς ήθελε. Αντί να κοιτάζει να γίνει σαν και τα 'μας μιαν ημέρα, αυτός

- ήθελε σώνει και ντε να γίνουμε σαν τα μούτρα του, ο παπάρας. Αντί να κοιτάζει τα χάλια του...
- ΓΩΓΩ: Εγώ... Δεν ήξερα... Δεν ήξερα, δε 'μουχες πει.... Δεν ήξερα που ο πατέρας... Δεν κάτεχα που 'νοιωθες έτσι... Δεν ήξερα που δεν τον άντεχες τον δύστυχο... Το μυριζόμανε, μα..
- ΜΗΤΣΟΣ: Κόφ' το!
- ΓΩΓΩ: Τονε μισούσες;... Όλ' αυτά τα χρόνια τονε μισούσες; Τονε περιφρόναγες; Γιατί μωρέ; Γιατί; Τι σου 'καμε; Που πήγε με τους χαμένους; Που πάλεψε; Που χάλασε τα χρόνια του; (*Εκπληκτῆ*). Τονε μισούσες!
- ΜΗΤΣΟΣ: Κόφ' το είπα!
- ΓΩΓΩ: (*Παραιτημένα*). Να 'χες την καρδιά του μονάχα...
- ΜΗΤΣΟΣ: Καλημέρα!
- ΓΩΓΩ: Εμένα με μισείς που 'μαι κόρη του; Που 'μαι παρακατιανή; Που 'μ' η κόρη του φυλακωμένου; Γυναίκα σου είμαι! Με μισείς;
- ΜΗΤΣΟΣ: Σκάσε! (*Ο Μήτσος ρουφάει μια γουλιά καφέ*). Φαρμάκι τον έκανες!
- ΓΩΓΩ: Πώς φαρμάκι; Μια μεγάληνε κονταλιά ζάχαρη έβαλα στο μπρίκι. Πάντα μέτροιο τονε πίνεις.
- ΜΗΤΣΟΣ: Φαρμάκι είναι!
- ΓΩΓΩ: Να βάνω κι άλλαγμα ζάχαρη.
- ΜΗΤΣΟΣ: Ας τονε χάμω. Θα τονε κάμεις χειρότερο.
- ΓΩΓΩ: Να σου φκιάξω άλλονα!
- ΜΗΤΣΟΣ: Χέστονα! Θα τον πω έτσι. (*Η Γωγώ κάνει να του πάρει τον καφέ. Ο Μήτσος αγριεύει*). Κάτσε σ' αυγά σου σ' είπα!
- ΓΩΓΩ: Καλά! Καλά ντε! Μη θυμών'ς! Άμα πια... (*Παύση*). ...Μέρα.... Πως κοιμήθηκες εφές; Α; Αργησες να 'ρθεις στο νταβάνι. Δε σε πήρα χαμπάρι, κοιμόμανε βαθειά. (*Ανήσυχη ξαφνικά*). Ρογάλιζα; Α;
- ΜΗΤΣΟΣ: (*Συνεχίζοντας να διαβάζει*). Σαν το τρένο έκανες.
- ΓΩΓΩ: Στην τηλεόραση σ' άφηκα. Κέρδιω' εκείν' η κοπελιά;

- ΜΗΤΣΟΣ: Κέρδισε.
- ΓΩΓΩ: Φαινότανε που 'ναι ξύπνια!...
- ΜΗΤΣΟΣ: Από που;
- ΓΩΓΩ: Φόραγε γυαλιά! (*Παύση*). Πολλά;
- ΜΗΤΣΟΣ: Τι πολλά;
- ΓΩΓΩ: Κέρδισε πολλά;
- ΜΗΤΣΟΣ: Μμμμμ!
- ΓΩΓΩ: Πόσα; (*Δεν παίρνει απάντηση*). Ξέρεις; Έκαμεν αίτηση να πάει κι η Λίτσα του Θανασού. Θα την ειδοποιήσουνε τηλεφωνικώς άμαν έρθει η σειρά της το καημένο. Είναι πολλοί μπροστά της... Έχει ουρά... Τι λες γι' αυτό; Ε; Τι λες;
- ΜΗΤΣΟΣ: Λέω: τον λωλό και τον χωριάτη ξένες έγνοιες τον γερνάνε. Τι δουλειά έχουμ' εμείς μ' αυτά;
- ΓΩΓΩ: (*Απτόητη*). Έκατσε κι άλλο; Τι 'δες;
- ΜΗΤΣΟΣ: (*Δυσανασχετόντας*). Γκαγκστερικόν.
- ΓΩΓΩ: Καλό; Καλό;
- ΜΗΤΣΟΣ: Ο Θεός να το κάμει...
- ΓΩΓΩ: Τι 'ταν η υπόθεσις;
- ΜΗΤΣΟΣ: (*Ζοχαδιασμένα*). Δουλειές δεν έχ'ς;
- ΓΩΓΩ: Τι μύγα σε τοίμησε χριστιανέ μου τ' αξημέρωτα; Αντρούγυνο είμαστε. Να πούμε δυο κουβέντες του Θεού σαν ανθρωποι θέλω... Όλη μέρα λείπεις. Μόνο τέτοιαν ώρα μπορούμε να μιλάμ' ήσυχα.
- ΜΗΤΣΟΣ: Δεν έχω κέρια για κουβέντες!
- ΓΩΓΩ: Σου συμβαίνει τίποτις; Α;
- ΜΗΤΣΟΣ: Τι να μου συμβαίνει;
- ΓΩΓΩ: Ξέρω 'γω; Συνέχεια κακόκεφος μου 'σαι... Σε κλετι σμένος! Το στομάχι σου πάλε; Πονείς;... Πονείς;
- ΜΗΤΣΟΣ: Δεν τρέχει κάστανο!
- ΓΩΓΩ: Πότε θα πας στον γιατρό; Α;
- ΜΗΤΣΟΣ: Ποτέ!
- ΓΩΓΩ: Κάτι σε βασανίζει 'σένανε. Κάτι σε τρώει. Τι 'ναι;
- ΜΗΤΣΟΣ: Καλά. Δεν έχω το δικαίωμα μιαν ημέρα του Θεού

να μην έχω την όρεξή σου πρωινιάτικο για μπουρ -
μπουρ;

ΓΩΓΩ: Εγώ είπα...

ΜΗΤΣΟΣ: Να μη λες!

ΓΩΓΩ: Να φύγω... Άμαν ενοχλώ...

ΜΗΤΣΟΣ: Άει σχιτίρια!... Παλούκω! *(Ανάβει νέο τσιγάρο από την κάφτρα του παλιού)*. Τι θε' να μάθεις;

ΓΩΓΩ: Πώς ήτανε το έργο;

ΜΗΤΣΟΣ: Ήτανε μια ληστεία. Σε μια τράπεζα. Πώς τηνε σχε-
διάσανε και την κάμανε. Τρεις ήντουσαν... Δυο ά-
σπροι κι ένας αράτης!

ΓΩΓΩ: Τους πιάσανε; Πάντα τους πιάνουνε!

ΜΗΤΣΟΣ: Τους κυνηγήσανε. Ξέρεις... Σειρήνες, μπαμ μπουμ,
μπλόκα.. Καρουμπαλιάρες... Ο κακός χαμός! Πέ-
φταν οι σφαίρες χαλάζι. Τους φάγανε λάχανο. Στο
ίσομα.

ΓΩΓΩ: Τς, τς, τς... Αμερικάνοι... Όλο σκοτώνονται συνα-
μετάξυ τους. Και τους ινδιάνοι τους καημένους τους
σκοτώνουνε. Και τους μαύρους... Δεν είν' ανθρώποι
αυτοί;

ΜΗΤΣΟΣ: *(Ξαφνιασμένος)*. Οι μαύροι;

ΓΩΓΩ: Οι μαύροι! Χριστιανοί είναι! Το 'δα σε μιαν εκ-
πομπή! Κάνανε το σταυρό τους.

ΜΗΤΣΟΣ: Εντάξει! Παλιά ήταν ανθρωποφάγοι. Τώρα... Δεν
ξέρω... Μπερδεμένα πράγματα. Πάντως εγώ δεν θα
'θελα έναν αράτη για γείτονα.

ΓΩΓΩ: Θιος φυλάξει!

ΜΗΤΣΟΣ: Α, γειά σου! Αυτό λέμε! Οι μαύροι βρωμούνε! Ζέ-
χνουνε! Μου το 'π' αυτό ένας που ξέρει! Δεκαεφτά
χρόνια έκαμε στην Αμερική... Δούλευε σ' εστιατό-
ριο. Λάντζα. Γύρισε πλούσιος. Ό,τι δουλειά να κά-
μεις στην Αμερική, γυρνάς πλούσιος... Ένας, έκανε
μανάβης. Πούλαγε ντομάτες...

ΓΩΓΩ: Πλούσιος κι αυτός;

ΜΗΤΣΟΣ: Παμπλούσιος!

ΓΩΓΩ: Και μετά;

ΜΗΤΣΟΣ: Τι μετά;

ΓΩΓΩ: Τι γένηκε μετά;...

ΜΗΤΣΟΣ: Γύρισε στο χωριό του με μια Σέβρολετ δέκα μέτρα.
Με φτερά! Κάπνιζε Μάρλμπορο!

ΓΩΓΩ: Όχι! Όχι αυτό. Τι γένηκε μετά; Στο έργο...

ΜΗΤΣΟΣ: Σαν τι να γένει; Πάπαλα! Καπούτ! Τους κάμανε κό-
σκινο επειδή ήσαντε εγκληματίες. ΔΗ ΕΝΤ που λέ-
νε!... Δέκα κουβάδες μπογιά είχανε ρίξει για να φαί-
νεται πως γένηκε λουτρόν από αίμα. Που 'ν' ο μα-
λάκας ο Τάσος;

ΓΩΓΩ: Θα 'ρχεται.

ΜΗΤΣΟΣ: Πάντ' αργεί ο γαμημένος...

ΓΩΓΩ: Μη βρίζεις...

ΜΗΤΣΟΣ: Δε θα μου πεις εσύ... Ό,τι γουστάρω θα κάνω. 'Ντά
ξει;

ΓΩΓΩ: Καλά! Καλά! Μην ανάβεις! 'Σύχασε!... Τι διάβαζες
στα σκοτάδια;

ΜΗΤΣΟΣ: Για τους ελέφαντες.

ΓΩΓΩ: Τους ελέφαντες;

ΜΗΤΣΟΣ: Μια περιπέτεια του Μάικλ Χέιτζ. Διάσημος εξερευ-
νητής μιλάμε, έτσι; Σε Αφρική. Και Ασία. **ΚΑΙ Α-
ΣΙΑ!** Μέχρι κι Αλάσκα έχει πάει!

ΓΩΓΩ: *(Διστακτικά)*. Πού πέφτει;

ΜΗΤΣΟΣ: Τι να σου πω τώρα; Ακριβώς θες;... Κατά 'κει!

ΓΩΓΩ: 'Ντάξει. Δεν το ξέρω. Σάματι πήγα σχολειό; 'Σύ
σπούδαξες. Μέχρι που τέλειωσες το Δημοτικό. Πή-
γες και λίγο στην πρώτη του γυμνάσιου. Εγώ δεν τα
'παιρνα τα γράμματα... Σταμάτησα στην τρίτη. Τη
μικρή.

ΜΗΤΣΟΣ: Και που τέλειωσα τη μόρφωση τι κατάλαβα; Άχρη-
στα πράγματα. Άμα δεν κόβ' η γκλάβα σου, προκο-
πή δε βλέπεις... Δες τον Τάσο! Χλιμάτζουρας! Σκο-

ΓΩΓΩ: τώνεται πρωί βράδυ με τα μπαμπάκια. Σβάρνισε, σπείρε, άνοιξε τα μπεκ, κλείσε τα μπεκ... Δίχως κέρδος κέρατα! Προσμένει τις επιδοτήσεις να ζήσει. Κι έχει πάει ως και την τετάρτη έτσι; Δεν του κόβει όμως. Δεν του κόβει. Ενώ εγώ... Και καταπύκτη έχουμε και ΝΟΒΑ έχουμε! Ως και άγαλμα να μας ομορφαινεί!... Έργον τέχνης! Κούκλα είναι! Ωραϊόν! Δεν είν' ωραϊόν; Μύα!

ΓΩΓΩ: *(Μαγκωμένα)*. Μια χαρά!

ΜΗΤΣΟΣ: ...Μωφ' άμα δεν πούλαγα τα χωράφια να φτιάξω καφετέρια, νά 'χω τον Αχιλλάκο στο πόδι μου, ακόμα γίδια και πρόβατα θα 'βουκα.

ΓΩΓΩ: Δεν είναι κακά τα πρόβατα...

ΜΗΤΣΟΣ: Σκατά είναι! Ενώ οι ελέφαντες...

ΓΩΓΩ: Τι οι ελέφαντες;

ΜΗΤΣΟΣ: Άλλο πράγμα! Σαν ανθρώποι! Να σκεφτείς, ήταν ένας τεράστιος ελέφας - ίσα με σπίτι μιλάμε - στις Ινδίας, που του σκοτώσανε τον αφεντικό του και κάθισε από κοντά του και τον έκλαιγε! Με δάκρυα. Να κάπ δάκρυα. Σαν τα μύλα. Και δεν ήθελε να φάει. Καθόλου! Τίποτα! Ντιπ! Από τη στεναχώρια του. Άκου να δεις πράμα! Την άλλη μέρα, έφαγνε, έφαγνε, βρήκε αυτόνε που του σκότωσε τον αφεντικό του και τονε θανάτωσε με την προβοσκίδα του. Τον έπνιξε. Ακαριαίως!

ΓΩΓΩ: Σώπα!

ΜΗΤΣΟΣ: Να το ξέρεις! Οι ελέφαντες θυμούνται. Δεν ξεχνούν ποτέ! Είναι μοχθηροί! Ύστερον που να πούμε πήρ' εκδίκησιν το άμοιρον το ζώον, σάλπισε θρίαμβον, ηρέμησε, πήγε σιμά στον τάφο του σαχίμπ του - σαχίμπ λένε εκεί τον αφεντικό - ξάπλωσε, σφάλισε τα μάτια του κι απόθανε στο μνήμα.

ΓΩΓΩ: Μυστήρια πράγματα! Θαυμαστά!

ΜΗΤΣΟΣ: *(Δείχνοντας το περιοδικό)*. Το γράφει ο Μάϊκλ

Χέϊτζ!

ΓΩΓΩ: Άκου θλίψη το τέρας!

ΜΗΤΣΟΣ: Δε λες τίποτα. Ζώα σου λένε ύστερα. Ζώα είν' οι ελέφαντες. Γ' αλόγατα. Άντε! Κι οι σκύλοι. Έχουνε νοημοσύνη. Αϊ κιού που λένε. Τα άλλα... Τα άλλα ... είναι ζώα! Κι αυτός ο μαλάκας όλο αργεί. Φώτισε! Ούτε φτερό δε θα βαρέσουμε.

ΓΩΓΩ: Εγώ 'ψες είδα όνειρο!

ΜΗΤΣΟΣ: *(Ο Μήτσος ξαναπιάνει το περιοδικό. Αδιάφορα)*. Ναι, ε;

ΓΩΓΩ: Είδα ένα δέντρο. Ούουου, μεγάλο ξύλο! Χειμώνας ήτανε. Είχε κρούσταλ' απάνω του. Εγώ, λέει, πέταγα. Στον ουρανό. Σαν τον κορυδαλλό! Σαν αετός. Όμορφα ήτανε... Έτσι που 'πλεα ψηλά, το δεντρί το 'βλεπα από πάνω. Εκεί, μέσα στα χιόνια, στα κλαριά, ήτανε μια φωλιά. Αδειανή! Μια πιτσούνα πάγαινε και καθούτανε. Γουργούραγε! Βάσταγε στο στόμα της σκουλήκι. Ακούς; Φαγί για τα παιδιά της. Όμως η φωλιά ήταν αδειανή. Στο 'πα αυτό;... Καθότανε το λοιπόν και κλώσαγε το τίποτα! Με το σκουλήκι στο στόμα! Δεν το 'τρωγε. Περίμενε. Τι περίμενε; Εγώ τότες έπιασα να λέω με το νου: «αχ, βαριόμοιρη τι κάνεις; Η φωλιά σου δεν έχει ανγουλάκια! Τα παιδάκια σου φύγανε στα ζεστά. Το θέρο πάλι με το καλό... Τώρα είν' άδεια η φωλιά σ'! Τι κλωσάς έρμη; Γιατί δεν τρως τον σκουλήκα;» Τότ' εκείνη γυρτζει κατ' εμέ, σα να μ' άκουσε, πιάνει να μου μιλεί ανθρώπινα κι εγώ τηνε καταλάβαινα!

ΜΗΤΣΟΣ: Ε, και;

ΓΩΓΩ: Τηνε καταλάβαινα σε λέω! Ελληνικά μιλάγε!

ΜΗΤΣΟΣ: Πάλι μαλακίες θα πεις!

ΓΩΓΩ: *(Απογοητευμένη)*. Κατάλαβα... Δε σε νοιάζει...

ΜΗΤΣΟΣ: Ποσώς!... Θα τονε χέσω το μαλάκα! Μου χάλασε τα σχέδια! Πα' η μέρα!

ΓΩΓΩ: Πάψε πια καλέ! Τονε γλωσσόφαγες τον άνθρωπο! Αμαρτία απ' το Θεό! Θα πέσει φωτιά εξ ουρανού να μας κάψει!... Στάχτη και μπουλμπερη θα γίνουμε!... Εγώ λέω πως θα 'ρχεται. Όπου να 'ναι θα φανε!... Κατά φωνή! Δες! Όχι δεσ άμα νομίζεις που σου λέω ψέματα. Να τος! Να τος! Εκεί! Ανεβαίνει τον ανήφορο! Αυτός δεν είναι;

ΜΗΤΣΟΣ: *(Σηκώνεται, βάζει την παλάμη αντήλιο, κοιτάζει και αναφωνεί έκπληκτος)*. Αυτός έρχεται ποδαράτα, ρε. Χωρίς το δίκανο! Που 'ναι το Νισάν; *(Κάνει χωνί το περιοδικό και φωνάζει)*. Οοόι Τάσοοοο... Τάσοοοοο!

ΤΑΣΟΣ: *(Από πέρα)*. Φτααάνωωω!

ΜΗΤΣΟΣ: Τι το 'κανες τ' αμάασξ;

ΤΑΣΟΣ: *(Από πέρα)*. Άαααστααα!

ΜΗΤΣΟΣ: *(Στη Γωγώ)*. Συγύρισε! Μαζέψου! Κουμπώσου! Φκιάσε καφέ! Ξέρεις πως τονε πίνει. Βαρύ γλυκό. Και νερό! Κρύο νερό! Μπούζι! Θα κορακιάσει στον ανήφορ' ο μαλάκας Άιντε! Πάρ' τα πόδια σου. Κουνήσου την αδικία μου! Σβέλτα! Ακόμα 'δω 'σαι; Τσιζίδια!

(Η Γωγώ μαζεύει βιαστικά τα πράγματα από το τραπέζι και πάει στο σπίτι να φτιάξει καφέ.

Ο Τάσος μπαίνει στην αυλή λαχανιασμένος).

ΤΑΣΟΣ: *(Βήχοντας ξέπνοος)*. Γαμώ τον ανήφορό σου, ρε Μήτοο... Αλάν' στο γκρεμό έπρεπε να χτίσ' ο γέρος σου; Στην κορφή; Πιο χάμον δε γινότανε; Μ' έλυσε το καλντερίμι γαμώτο! Σιχτίρια!... Γαμώ τα κωλοτσιγαρά μου, γαμώ!... Έσκασα να φτάσω ισάμ' απάνου, γαμώ την αδικία μου!

ΜΗΤΣΟΣ: Πως είσ' έτσι ρε μαλάκα; Πάρε μιαν ανάσα. Ξαπόστασε! Τώρα που 'ρθες, τέτοιαν ώρα, αναβάλλεται. Να δω τι δικαιολογία θα μου πεις πάλι... Η Γωγώ

σου φκιάνει καφέ.

(Ο Τάσος σωριάζεται σε μια πολυθρόνα).

ΤΑΣΟΣ: Νερό... Νερό! Νερό θέλω!

ΜΗΤΣΟΣ: Σε φέρνει και νερό. Πάλι άργησες, μαλάκα. Ξημέρωσε! Πέντε είπαμε. Ξέρεις τι ώρα είναι; Ξέρεις; Ξέρεις! Τι γένηκε πάλι; Σε πλάκωσ' η βελέντζα για γαμούσες τη γκάστρω;

ΤΑΣΟΣ: Πήγα να σκοτοθώ ρε...

ΜΗΤΣΟΣ: Τι 'πες, ρε;

ΤΑΣΟΣ: Πήγα να σκοτοθώ.

ΜΗΤΣΟΣ: Πάρ' το πάλι! Πιάσ' το απ' την αρχή!

ΤΑΣΟΣ: Από την αρχή θες; Απ' την αρχή! Το λοιπόν κατά πρώτον, ξύπνησα στην ώρα μου. Πουρνό, πουρνό... Όχι! Νωρίτερα! Νωρίτερα! Πολύ νωρίτερα! Τέσσερις θα 'τανε πουσηκώθηκα! Είχα βάλει αφύπνησις! Αυτό γιατ' είσα μια ζωή μέσα στη γρίνα. Γρουσουζή! Α, γρουσουζή! Όλο αργείς κι αργείς με λες!... Καλύτερα δηλαδή που ξύπνησα, γιατί σαν έγεια με τη χοντρή, είδα στον ύπνο μου ψάρια, έτσι; Μεγάλα ψάρια. Σκυλόψαρα! Κάτι δόντια να! Πολλά ήσαντε τα ψάρια. Καθήσανε 'πάνω μου και με βαραίνανε τα πλεμόνια να πνιγώ!... Σκιάχτηκα!

ΜΗΤΣΟΣ: Ωχ! Τα ψάρια είναι κακό λένε...

ΤΑΣΟΣ: Καλώς τονα... Λες να μην κατέχω απ' εξηγήσεις όνειρα;

ΜΗΤΣΟΣ: Ονειρών!

ΤΑΣΟΣ: Καλά! Όνειρα, ονείρων ποιος νοιάζεται; Σηκώθηκα που λες, η Βούλα η γομάρα κοιμότανε, νάρθηκα, ντύθηκα. Έφαγα ένα παξιμάδι... Η γομάρα, ενώ το 'ξερε που σήμερα πάμε κυνήγι, δεν προνόησε να φκιάξει κάτι τις να πάρω μαζί μου... Οοοχι! Έκοψα μοναχός μου προσφάϊ δυο φέτες από το καρβέλι, πήρα

24 δυο ελιές, λίγη φέτα, τα τύλιξα στ' αλουμινόχαρτο, πιάνω τα χρειαζόμενα, τα άφιλτρα, τη Μπερέτα, τη ζώνη με τα φυσίγγια, το δίχτυ για τα πουλιά, το παγούρι με το τσίπουρο, βγαίνω άξω... η σκύλα η Μπέμπα, στο σπιτάκι της απόξω αρχινάει κι αλύχταγε. Με το που τηνε λύνω, τρίβει' απάνω μου, με κοιτάζει μιάνε και το σκάει. Πάει στην ξερολιθιά - στην άκρια - κι αλύχταγε. Βόγγαγε σαν άνθρωπος! Λέω τηνε δάγκασε φίδις και κάνει έτσι. Δεν φαινότανε όμως δαγκαμένη. Πάω σιμά - να 'δω - το σκάει! Βρε έλα 'δω, τίποτα. Ξαναέλα, τίποτα! Να μη με σιμώνει η κουφάλα. Να με τηράει στα μάτια λυπημέν' η Μπέμπα και να μη με σιμώνει. Και ν' αλυχτάειειει! Θέ' μου πως έσκουζε... Μου 'ρθε να τη ντουφεκίσω την πουτάνα!

(Φτάνει η Γωγώ με τον καφέ. Ο Τάσος ρίχνεται στο νερό σαν να 'ρθε από την έρημο. Το ποτήρι αδέξια, το ρίχνει 'πάνω του. Βάζει δεύτερο).

ΤΑΣΟΣ: Φτου γαμώτη!... Τρέμουνε τα χέρια μου από τη σύγχυση! Συγγνώμη θεια! Στα 'κανα μούσκεμα!

ΓΩΓΩ: Τι έπαθες καλέ; Σιγά, σιγά! Θα πνιγείς! Δε θα στο πάρω το νερό!

ΤΑΣΟΣ: Κι άλλο!

ΓΩΓΩ: Αμ' το 'δα που δίψαγες πολύ, γι' αυτό και σου 'φερα την καράφα. Σου 'φερα και πεσάκι να σφουγγιστείς που ιδρωσες! Θεε μήπως κόκα κόλα; Έχουμε! Και συνηθισμένη και ντάιει!

ΤΑΣΟΣ: *(Στη Γωγώ).* Να 'σαι καλά θεια! Φχαριστώ! Είσ' αγία! Να 'σαι καλά! Θα πιω το καφεδάκι μου αν δε σε πειράζει.

(Πίνει κι άλλο νερό. Σκουπίζει το σβέρο του).

ΤΑΣΟΣ: Ααααααααάχ! Τη δροσιά του να 'χεις θεια!

ΜΗΤΣΟΣ: *(Στη Γωγώ).* Μέσα 'συ!

ΓΩΓΩ: Ν' ακούσω τι γένηκε, καλέ!

ΜΗΤΣΟΣ: Μέσα!

(Η Γωγώ βγαίνει).

ΜΗΤΣΟΣ: Γι' αυτό άργησες, ρε αρχίδα! Για τη σκύλα; Κι ύστερα για στάχτη στα μάτια μου τσαμπουνάς τα δραματικά και τα φίδια που πήγες τάχα μου δήθεν μου να σκοτωθείς και παραμύθια τούμπανα;

(Η Γωγώ κρυμμένη κρυφακούει τη συζήτηση).

ΤΑΣΟΣ: Αααααααά! Όλα κι όλα! Σώπα κι άκου με, που θα μου πεις εμένανε που λέω φίδια... Άει μαζέψου σιχαμένε! Άπιστε Θωμά! Κάτσε να δεις! Κόντεψα να σκοτωθώ σε λέω! Αλήθεια είναι! Αλήθεια! Φιλάω σταυρό!... Έχω χτυπήσει κατάκια που λες με τη Μπέμπα, μπαίνω στο Νισάν, φοράω τη ζώνη - ασφάλεια πρωτίστως - βροντάω την πόρτα, λέω: «στη μπούτσα μας άμα δεν έρχεται η κοπρόσκυλη. Έτσι κι αλλιώς δε ξεχώνει τίποτα η άχρηστη», φεύγω, γκαζώνω, ακούω θόρυβο καθώς άλλαξα ταχύτητα, σίδερο να τρίβεται στο σίδερο φάνηκε, δεν έδωκα σημασία...

ΜΗΤΣΟΣ: Μη το ζαλίζεις ρε. Όχι μέσω Τρικάλων! Ευθεία! Στο ψητό! Μπες στο ψητό!

ΤΑΣΟΣ: Κάτσε να στα πω με τη σειρά ρε. Μην είσαι διακόφτης! ...Κανα χιλιόμετρο από 'δώ, στη στροφή, σιμά στο μεγάλο το πλατάκι, πάνω στη λασκούβα που γεμίσανε χαλίκι ο δήμος, ακούω ένα γκντομπ δυνατό - πολύ δυνατό έτσι; - και βλέπω τη δεξιά ρόδα να φεύγει μπροστά μου! Σάλταρα! Πατάω φρένο - αστραπή μιλάμ' έτσι; - ρίχνω ταχύτητα, τ' αμάξι να μη σταμα-

τάει. Δε μιλούσανε! Με τις μπάντες πάγαινε! Να, το φρένο! Το 'χα σανιδώσει! Να μην κολώνει το γαμημένο τ' αμάξι με τίποτε! Έτρεχα κιάλας έτσι;... Βαγγελίστρα μου λέω ενδομύχως - από μέσα μου - πάει! Αυτό ήτανε. Χάνομαι. Νυν απολύεις το δούλο σου... (Πίνει λίγο από τον καφέ του. Ανάβει τσιγάρο). Ωχ, Θέ' μου!... Γέρνει που λες το Νισάν, δέχως ρόδα, σούρνεται, τώρα λέω μέσα μου θα γυρίσει τούμπα το ρημάδι - κόβω ανάποδο το τιμόνι, έτσι; - τ' αμάξι δίνει κωλιές. Χόρευε! Γύρω γύρω γύρναγε. Ο γύρος του θανάτου στο λούνα παρκ μιλάμε! Έβλεπα σπίθες να πετάγονται μια γύρα στον ασφάλτο, να βρωμάει καμένο λάστιχο κι εκεί που 'πα αμάν πια κι άφρησα το τιμόνι... Σταμάτησε!... Εντελώς!... Δέκα πόντοι απ' το γκρεμό μιλάμε. Δέκα πόντοι έτσι; Πήγ' η ψυχή μου στην Παράδεισο ψηλά και ξαναγύρισε. Είδα τον Άγιο Πέτρο προσωπικώς! Χέστηκα μιλάμε! Βγήκα οξω κι έτρεμα. Ζελές τα γόνατά μου. Ζελές! Και ζάληρη! Ζάλη; Μεγάλη ζαλούβρα! Όλα κουνιόντανε σα συκιές. Έτρεμα. Σεισμός! Ακόμα τρέμω! Ακόμα!

ΜΗΤΣΟΣ: Καλά ρ' ανώμαλε. Πως και σε 'φυγ' η ρόδα; Τι μαλακία έκαμες; Πάλι το μαστόρευες τ' αμάξι;... Όλο το χαρχαλεύεις! Να μου πεις έτσι που σωφάρεις... Σα μουρλός οδηγάς! Τι παρασταίνεις ρε; Το Σουμάχερ του κάμπου; Δε φέρνεις. Ούτε κατά διάνοια! Το ξέρεις που κάνεις μαλακίες;... Το ξέρεις! Όλοι στο λένε που μια μέρα θα σκοτωθείς. Κάνε το σταυρό σου που γλύτωσες φτηνά. Παλιομαλάκια! Ε, παλιομαλάκια!

*(Σβήνουν τα φώτα στο χώρο τους κι ανάβουν
σε δυο άλλα πρόσωπα).*

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ

*(Η Γωγώ τηλεφωνεί στην ανιψιά της τη Βούλα,
γυναίκα του Τάσου. Δυο διαφορετικοί χώροι).*

- ΓΩΓΩ:** Μ' έσκασες, μορέ! Πάλι θες να πω τα ίδια; Δε βαρέθηκες; Πέντε φορές στα 'πα!
- ΒΟΥΛΑ:** Μη ξέχασες τίποτα;
- ΓΩΓΩ:** Σαν τι να ξεχάσω;
- ΒΟΥΛΑ:** Λέω... Μη ξέχασες.
- ΓΩΓΩ:** Τίποτα δε ξέχασα! Όλα στα 'πα. Χαρτί και καλαμάρι στα 'πα! Το και το! Με το νι και με το σίγμα. Έτσι γενήκαν όλα, έτσι στα 'πα. Έτσι τ' άκουσα, έτσι τα 'δα, έτσι στα 'πα. Λεπτομερειακώς! Τίποτα δεν παραλείψα...
- ΒΟΥΛΑ:** Μη με συνερίζεσαι θεια.
- ΓΩΓΩ:** Εμείς οι δυο δεν κρατάγαμε τίποτα κρυφό μεταξύ μας. Ποτέ δεν κρατάγαμε! Όλα τα λέγαμε! Στραβά, καλά, τα λέγαμε! Όλα! Ανεξαιρέτου όλα. Έτσι το 'θελα! Να 'μ εμπιστή σου, να μ' εμπιστεύεσαι κι εσύ! Να μην έχουμε ψέματα συναμετάξυ μας. Τα ψέματα χαλούνε σπίτια! Συμφωνείς;
- ΒΟΥΛΑ:** Είναι π' ανησυχώ!
- ΓΩΓΩ:** Συμφωνείς όμως, δε συμφωνείς;
- ΒΟΥΛΑ:** Ναι, θεια, πως δε συμφωνώ... Αλλά να, έχω ένα πετάρισμα! Εδώ! Στα στήθια μ'. Φορφοιζώ!
- ΓΩΓΩ:** Στο 'λεγα. Δε στο 'λεγα; Σκατά τα 'κανες!
- ΒΟΥΛΑ:** Και που το 'λεγες... Γαμώτη μου! Οουουουούχ!... Έχω κι αυτόνανε το μπάσταρδο που γυρνάει μέσα μου. Συνέχεια γυρνάει! Δε βολεύετ' ο τσόγλανος. Εψές με κλώτησε. 'Κει που καθόμανε γλαρά τ' απομεισήμερο, να ο μύτος στα νεφρά! Με ξέσανε!
- ΓΩΓΩ:** Μπορεί και να 'ν' κουρίτσο'. Όχι παιδί.
- ΒΟΥΛΑ:** Και κλωτσά έτσο'; Μπέμπης είναι. Σίγουρο!

- ΓΩΓΩ: Θα γένει ποδοσφαιριστής άμα μεγαλώσ'. Μάτσα τα λεφτά!
- ΒΟΥΛΑ: Εγώ λέω να γίνει επιστήμων. Μπορεί αστρολόγος...
- ΓΩΓΩ: Ποδοσφαιριστής και τραγουδιάρης οι καλύτερες δουλειές! Άσε τη διασημότης...
- ΒΟΥΛΑ: Εγώ αλλοιώσ τ' ονειρεύομαι. Να σπουδάξει... Να πάει πανεπιστημιακός.
- ΓΩΓΩ: Μικρή είσ' ακόμα. Θ' αλλάξεις όνειρα. Άκου και τις γριές. Κάτι ξέρουνε!
- ΒΟΥΛΑ: Δεν είσαι μπάμπω!
- ΓΩΓΩ: Τρόπος του λέγει!
- ΒΟΥΛΑ: Μην το ξαναπείς!
- ΓΩΓΩ: Άμαν είν' να στεναχωριέσ'... Άντε! Σύρε κι έλα όποταν μπορείς κατά δάθε... Με το πάσο σ' έτοι, δε βιάζει!... Κλείνω τώρα μη πάρουνε χαμπάρι.
- ΒΟΥΛΑ: Νταξ'... Φιλιά...

(Σβήνουν τα φώτα στον χώρο τους).

ΤΡΙΤΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Οι δυο άντρες εκεί που τους αφήσαμε).

- ΜΗΤΣΟΣ: 'Ντάξει, ρε μάλαξ! Είχες ένα ατύχημα! Τυχαίον! Συμβαίνει! Γι' αυτό λέγεται τυχαίον. Όλα καλά! Υπό έλεγχο! Τι ταράζεσαι; Τι κάνεις έτσι; Θα σε δει κι η Γωγώ, ρε μαλακασμένο... Τι θα σκεφτεί που μιζοκλαίς και νιαουράς σαν το μωρό κοτζαμάν μαντράχαλος; Άμα το πει, θα σε βγει τ' όνομα που 'σαι γυναικούλα! Άντρες είμαστε! Έλληνες! Οι Έλληνες δεν κλαίνε! Έχουνε περηφάνεια. Λεβεντιά! Έναν καιρό με το Μεγαλέξαντρο καταχήσαμε τον κόσμο. Κλαίγοντας τονε καταχήσαμε; Ε; Κλαίγοντας;
- ΤΑΣΟΣ: Να χαρείς ότι αγαπάς!... Να χαρείς έτσι... Μην αρ-

- χινάς!... Μην αρχινάς πάλι με τα πατριωτικά...
- ΜΗΤΣΟΣ: Μη μου λες εμένανε: «μην αρχινάς, να χαρείς μην αρχινάς». Εσύ αρχίνησες! Εσύ αρχίνησες τα κλάματα και τα νιά, νιά, νιά. Εσύ μου 'δωνες δικαίωμα να πω αυτό που πρέπει. Να σου θυμίσω που είσαι Έλλην! Εσύ!... Ανώμαλο! Καθυστερημένο! Να πεις που δε στο 'χω πει; Χίλιες φορές στο 'χω πει! Μάλλιασ' η γλώσσα μου! Δεν πρέπει να δίνουμε δικαιώματα! Σε τέσσερις κατηγορίες δε δίνουμε δικαιώματα: Ένα: σε θηλυκά. Δύο: σ' Εβραίους. Τρία: σε πούστηδες και τέσσερα; Σε κουμμουνιστές! Έτσι μας έλεγ' ο σ'χωρεμένος ο ταγματάρχης μας στην Εθνική Ηθική Διαπαιδαγώγησης κι είχε δίκιο. Σαν πήγα εκπαίδευση ως δεκανεύς μας το 'λεγε καθημερ'νάς! Για εμπέδωση.
- ΤΑΣΟΣ: ...Εβραίους δεν έχουμε στο χωριό... Ο Κωστούλης της Νότας όμως είν' ύποπτος για... Έτσι;
- ΜΗΤΣΟΣ: Έτσι! Θα πάει όμως στο στρατό και θα στρώσει. Θέλει δε θέλει θα στρώσει. Ως τότε προσέχουμε! Παρακολουθούμε! Επαγρύπνησις! Τέσσερα τα μάτια μας! Αν δε δούμε διάρθρωσις, ουστ! Δε γουστάρουμε μαγαρισμένους στο χωριό! *(Νοσταλγικά)*. Παλιά ήταν ωραία χρόνια!... Ωραία χρόνια! Ηθικά! Υπήρχε σέβας! Ο καθείς ήξερε τη θέση του. Κανένας δεν κουνιότανε στα ΤΕΑ! Καμμιά κουφάλα! Σούζα όλοι!... Προσ'χή! Τώρα... Σκατά γενήκαμε. Λουτροκαμπινές, κουζίνα ένα! Άκου τώρα. Επανάληψις να μαθαίνεις! Τ' απλοποιούμε κιόλας να 'ναι πιο εύκολο! Δε δίνουμε δικαιώματα σ' ότι έχει βυζιά και σ' αριστορούς. Κανόν αυτό. Απαράβατος! Θρησκεία! Ειδ' άλλως θα μας πάρουνε το πάνω χέρι. Θα μας γαμήσουνε στα όρθια τα μουνιά! Τ' αμάξ;
- ΤΑΣΟΣ: Το παράτησα στην άκρια... Πρέπει να το πάρουμε.
- ΜΗΤΣΟΣ: *(Αποφασιστικά)*. Θα στο σουρω με τον ελκυστήρ μέχρι το συνεργείο του Τιμολέων. Πάει αυτό! Τη

- ΒΟΥΛΑ: τηνε πήρες να της πεις τα μαντάτα;
 ΤΑΣΟΣ: Όταν βγήκα, το κινητό... Κάπου στ' αμάξι θα 'πεσε. Δεν το βρισκα. Δεν είχα μυαλό εκείνη την ώρα... Ήρθα 'δω! Τ' άφηκα όλα σ'ξυλα όπως ήσαντε κι ήρθα 'δω. Κατουρήθηκα!
- ΜΗΤΣΟΣ: Δεν θα το πω τις ντροπές σου. Σε κανένανε!... Γωγώ... Γωγώ!
- ΓΩΓΩ: *(Βγαίνει στην πόρτα)*. Πες το!
- ΜΗΤΣΟΣ: Εμείς φεύγουμε. Πάρε τη Βούλα στο τηλέφωνο. Τώρα! Με το μαλακό έτσι; Δε θέλω μαλακίες και γυναικούλιστικά! Μην τηνε σκιαξείς που 'ναι στις μέρες της η γκάστρω! Ήρεμα! Πες της που ο Τάσος ε'χ' ένα μικρόν ατύχημα με το Νισάν. Να 'ρθει κατά δώθε. Να πάρει ταξί και να 'ρθει με τα 'σένανε! Όποταν μπορεί! Χωρίς βιάση! Μη στέκει μόνη της...
- ΓΩΓΩ: Παναγιά μου! Η Τάσους; Χτύπησε; Πριν καλά μου φάνηκε. Φτύνει αίμα; Ζαλιζεται;
- ΜΗΤΣΟΣ: Τίποτα δεν έπαθε! Κακό σκυλί, ψόφο δεν έχει! Είναι γερός πες της. Βράχος! Δύναμη! Τ' αμάξι μόνο έπαθε ζημιά. Το πάμε στον Τιμολέων. Έτσι πες της.
- ΤΑΣΟΣ: Πες να δέσει τη σκύλα...

(Φεύγουνε. Η Γωγώ μένει μόνη. Σκεφτική. Σκοτάδι).

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Η Βούλα έχει έρθει. Η Γωγώ ταχτοποιεί τα λουλούδια στο βάζο).

- ΒΟΥΛΑ: Όλο τα σημαζόχνεεις τα ζουμπούλια. Ας τα ήσ'χα!
- ΓΩΓΩ: Μ' αρέσ' η ευμορφιά. Η τάξη.
- ΒΟΥΛΑ: Το παρωάνεις θεια. Μια χαρά είν'... *(Μικρή παύση)*. Λες σ' αρέσ' η ευμορφιά...
- ΓΩΓΩ: Και... Πού το πας;

- ΒΟΥΛΑ: Για την πάπια. Την πάπια λέω. Την κακομούτσουνη. Αυτήγανε γιατί την αφήνεις καταμεσής της αυλής;
- ΓΩΓΩ: Έτσι θέλ' η Μητσ'!
- ΒΟΥΛΑ: Θέλει; Τι τηνε θέλει;
- ΓΩΓΩ: Είναι περήφανος για τον κύκνο! Αυτός τονε διάλεξε. Τ' άρεσε! Λέει που είν' άγαλμα. Έργον τέχνης.
- ΒΟΥΛΑ: Ο Χριστός κι απόστολος!
- ΓΩΓΩ: Τις προάλλες αποβραδύς, η Μητσ' είχε γείρει, παίρνω το σκεπάρν', δώνω μια, του κόβω το κεφάλι του κύκνου.
- ΒΟΥΛΑ: Κύκνος είν' ο τέρας; Σαν αυτόν του πελτέ; Δεν είναι παπί; Εμένανε παπί μου μοιάζει.
- ΓΩΓΩ: Κύκνος είναι!... Έλεγα μέσα μου θα τονε πετάξει τον σήχια. Τον 'ρθ' αποπληξία σαν τον είδε το πρωί. Είπε πως του τονε σπάσαν οι κουμουνιστές. Το κωλόπαιδο ο Τσίπρας λέει τους έβαλε. Ε, για το πείσμα τους, πήρε το κεφάλι και το ξανακόλλησε. Με Βίσων το κόλλησε. Το βαιφε και με πλαστικόν Βιβέξ, τώρα ούτε που φαίνεται το τσάκισμα. Εσύ ούτε που το 'δες!
- ΒΟΥΛΑ: Ε, καν' τονε κομμάτια τον κύκνο.
- ΓΩΓΩ: Πας καλά; Δεν τονε ξέρεις καλά την Μητσ'. Θα πάρει άλλονα! Ας τον εκεί. Θα τον συνηθίσω κάποτες και δε θα με χαλνάνει.
- ΒΟΥΛΑ: Τι δε θα σε χαλνάνει; Αυτός σου στρίβει τ' άντερο άμα τονε κοιτάξεις ώρα.
- ΓΩΓΩ: Ας τονα! Θα τονε συνηθίσω... Όλα τα συνηθίζ' ο άνθρωπος!
- ΒΟΥΛΑ: *(Ρεύεται)*. Όλα;
- ΓΩΓΩ: Όλα!
- ΒΟΥΛΑ: Ακόμα και... Αμφιβάλλω!
- ΓΩΓΩ: Αμφίβαλλε! Είναι γεγονός!
- ΒΟΥΛΑ: Άμαν είν' έτσ'...
- ΓΩΓΩ: Έτσι είναι!
- ΒΟΥΛΑ: Μας πεθάναν οι αλογόμυγες εδώ σ'ξω!

- ΓΩΓΩ: Εξοχή είναι. Μύγες έχει. Διόχ' τες!
 ΒΟΥΛΑ: Κάνω και τίποτ' άλλο;
 ΓΩΓΩ: Θες να πάμε μέσα πό' χει και ψύξη; Να ξεπλώσεις
 στάλα;
 ΒΟΥΛΑ: Μπαααα! Καλύτερα όξω. Στόμωσα στην κλεισούρα.

*(Πιάνει τη μυγασκοτώστρα και προσεκτικά λιώνει μια μύγα
 στο τραπέζι. Μια άλλη της ξεφεύγει).*

- ΓΩΓΩ: Δε φελάει! Μια σκοτώσες, δέκα θα 'ρθούνε! Τις τρα-
 βά η ανθρωπιά.
 ΒΟΥΛΑ: Το ξέρω. Δε βλάφτει όμως να σκοτώσω μερικές.
 Βλάφτει;
 ΓΩΓΩ: Θα φέρω ν' ανάψω φιδάκι. Μόνο αυτό τις κρατάει
 μακριά.
 ΒΟΥΛΑ: Όχι! Όχι! Μ' αναγουλιάζει!... Ανησυχώ γαμώτη!
 ΓΩΓΩ: Ε, ότ' ήταν να γενεί, γένηκε... Το 'καμες!
 ΒΟΥΛΑ: Αυτό με τρώει!
 ΓΩΓΩ: Τώρα είν' αργά!
 ΒΟΥΛΑ: Δες να...
 ΓΩΓΩ: Μπααααααα! Άμα ήτανε κάτι κακό, θα 'χε δεξίει
 αμέσως. Το κακό αμέσως μαθαίνεται. Τόσες ώρες
 περάσανε!
 ΒΟΥΛΑ: Γαμώτη! Τελικά θεια γένηκε μεγάλη ζημιά;... Για ν'
 αργούνε τόσο θα γένηκε μεγάλη ζημιά.
 ΓΩΓΩ: Σάμπως ξέρω; Όπ' έπιασε τ' αυτί σ' είπα. Του στρα-
 βού το δάιο! Μισόλογα έπιασα. Πάντως έτσι που τα
 λέγανε, μεγάλη πρέπει να 'τανε.
 ΒΟΥΛΑ: Δεν είδες;
 ΓΩΓΩ: Σιγά μην και κατέβαινα δι' επιτόπειον. Τροχαίος
 είμαι;
 ΒΟΥΛΑ: Αυτός; Τίποτες;
 ΓΩΓΩ: Ουδέ γρατζουνιά. Φόραγε ζώνη δι' ασφάλειαν!
 ΒΟΥΛΑ: Αυτή τον εμάρανε!

- ΓΩΓΩ: ...Μονάχα το μούτρο του ήταν άσπρο πανί κι έτρε-
 μαν τα χέρια τ' σαν το φύλλο στο κλαρί. Είχε κι ένα
 λεκέ από κάτουρο στο πανταλόνι του, να! Τον έκρυ-
 βε σκοπίμως, μα 'γώ τον είδα. Έριξε το νερό που
 του 'φερα πάνω του - τυχαίως δήθεν - για να καλυ-
 φτεί, μα σε τα 'μας;... Δεν πιάνουνε τέτοια!... Τονε
 κοίταξα πολύ ειρωνικώς, μα δεν εκατάλαβε. Νόμισε
 που τα κατάφερε να με γελάσ'... Η Μήτσ' του 'βαλ'
 άγριο χέρι να συνέλθει. Του 'πε τα πατριωτικά τ'.
 Τονε ξέρ'ς τώρα την Μήτσ'. Είναι μην αρχίσ'... Τα
 'παμε!

(Σκοτάδι στον χώρο τους).

ΠΕΜΠΤΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Οι δυο άντρες πηγαίνοντας για τ' αμάξι).

- ΤΑΣΟΣ: 'Ντάξει! 'Ντάξει! Άσε όμως να ξεσπάσω λιγάκι μα-
 ρέ! Συγνώμη! 'Ντάξει; Άσε με! Συγνώμη για την πα-
 ράουρσις. 'Ντάξει; Μου λύθησαν τα ήπατα!... Κα-
 τουρήθηκα!... Δες! Δες εδώ!... Δες χάλι! Έριξα το νε-
 ρό να κρύψω το κατούρημα μην το δει η θεια...
 ΜΗΤΣΟΣ: Δεν το 'δε!
 ΤΑΣΟΣ: Εγώ νομίζω που το 'δε!... Ντρέπουμαι...
 ΜΗΤΣΟΣ: Μπαααα!
 ΤΑΣΟΣ: *(Με παράπονο).* ...Μ' έπιασες απ' τα μούτρα, ρε...
 Εδώ πήγα να σκοτωθώ ρε κι εσύ... Γιατί ρε γαμώτο;
 Γιατί; Γιατί; 'Κείνη την ώρα του μεγάλου κινδύνου,
 στάθηκα σωστός. Έτοι; Ασπρατιαίως! Έκαμα όπ' έ-
 πρεπε για να σωθώ. Το 'χα διαβάσει στο μάνουαλ
 και το 'κανα εφαρμογή. Πατούμε το συμπλέκτη, ρί-
 χνουμε την ταχύτητα... Καταλεπτώς έτσι; Καταλε-
 πτώς! Τώρα που κατάλαβα τι γένηκε, που κάλμαρα,

τώρα βγήκε... Ο φόβος μετά σου 'ρχεται... Άμαν η-
συχάσεις. Άμα κουλάρεις... Μετά!...

ΜΗΤΣΟΣ: Κατανοώ! 'Ντάξει! Είμι' ανσηρός! Το 'χ' αυτό. 'Ετσι
πρέπει όμως άμαν είσαι γραμματεύς! Αρχηγός είν'
ευθύνη! Μεγάλη ευθύνη! Μη ξεχνάς! Δίνω λόγο στη
νομαρχιακή... Στον περιφέρειας. Τι θα του πω; Μου
'μπιστευθήκατε να βάλω σε τάξη το χωριό και τα 'κα-
μα σκατά; Τους άφησ' απαξάπαντες να μου πάρουνε
τον αέρα, να γίνουμε ρεμπέτ' ασκέρι και να το κά-
νουμε μπουρδέλο το μαγαζί; Δε γίνεται! Χρειάζετ'
η ανσηρότης. Η σκληρότης ενίστε! Η πειθαρχία!
Πειθαρχία! 'Ισα το κορμί! Αεροπορία βάλλεσθε! Ά-
νευ η πειθαρχία, το σύμπαν διαλύεται. Είν' αναγκα-
ότης πρώτος εγώ να δίνω το παράδειγμα! Εσένανε
σ' εμπιστευόμανε πάντα. Δεξι χέρι σ' είχα! 'Εδειχ-
νες σωστός. Βάσιμος! Κι όταν πλακώσαμε το φοιτη-
τή, κι όταν κάψαμε τα τσαντήρια των γιούφτων, κι
όταν διώξαμ' απλήρωτους τους σκούρους από τα χω-
ράφια... Δεν σου στάθηκα πάντα; Πεσ μου! Δε σου
στάθηκα;

ΤΑΣΟΣ: Δεν έχω παράπονο... Αλλά κι εγώ;

ΜΗΤΣΟΣ: Δε λέω...

ΤΑΣΟΣ: 'Έχεις παράπονο; Πεσ! 'Έχ'ς;

ΜΗΤΣΟΣ: Είπαμε! Αλλά τώρα... Δεν ξέρω... Χάλι σε βλέπω.
Κλαψουράς! Σαν το πεντάχρονο κάνεις. Που 'ν' η
πειθαρχία, ρε; Ο αντρισμός; Το καθήκον; Καθήκον
είναι τα μάτια να 'ναι κορφομένα στο στόχο. Ποιος
είν' ο στόχος; Να μη σηκώσουνε κεφάλι οι γαμημέ-
νοι... Τα κουμόνια... Είν' επικίνδυνα! Δίνουνε τη
σημαία μας σ' Άλβανούς, ρε! Θα μας γαμήσουνε τα
κουμόνια. Θεσ να μας γαμήσουνε; Θεσ; Άμα κλα-
ψουράς - να 'σαι σίγουρος - που θα μας γαμήσουνε!
Θα μας γεμίσουνε το χωριό μετανάστες. Μουσουλ-
μάνους θα μας το γεμίσουνε. Θα φτιάξουνε και τζα-

μί. Θα τους μοιράσουνε τα χωράφια και τα σπίτια
μας. Θα τους τα δώσουν όλα. Θεσ; Θεσ;

ΤΑΣΟΣ: (Σκουπίζει τα μάτια του). Εγώ... Δε λέω... Δίκιο έ-
χεις... Εγώ... Δες χάλι!

ΜΗΤΣΟΣ: Εσύ... Εγώ... Αυτός... Δίκιο έχω... Μαλακίες! Είσ'
άντρας, ρε! Άντρας! Σερνικό! Οι άντρες δεν κλαί-
νε! Δε λυγάνε! Άμα πέσουνε σηκώνονται! Αυτο-
μάτως! Ελατήριο! 'Έξι δευτέρα φύση! Σόπα τώρα.
Σόπασε! Βούλωστο! Βγάλε το σκασιμό. Τηνε γλύτω-
σες. Αυτό μετράει. Μον' αυτό μετράει. Τι γέννηκε,
ξέχνα το! Πειθαρχία! Σιωπή και πειθαρχία!

(Σκοτάδι).

ΕΚΤΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Οι γυναίκες στο χώρο που τις αφήσαμε).

ΒΟΥΛΑ: Γαμώτη μου! Σκατά γέννηκαν. 'Όλα σκατά γέννηκαν.

ΓΩΓΩ: Αχ! Δε σιγουρεύουντ' αυτά Βουλίτσα μ'. 'Όπι βάνεις
κατά νού δε σε βγαίνει ντε και καλά! Κι εσύ είσαι
απρόσεχτο... Από μικρό έτω' ήσανε! Βιαζόσανε! Φα-
σαριόζικο ήσανε! Φουριόζικο! Δεν πολυσκεφτόσα-
νε το μετά... Νόμισες που βρήκες λύση με τα μπο-
λόνια... Τι να σε 'πω; Μεγαλοφυές!

ΒΟΥΛΑ: Γαμώτη μου!

ΓΩΓΩ: Εγώ σ' είπα μην το κάνεις είν' επικίνδυνο, το 'καμες!
Τα λάσκαρες και να!... Δε βασιτόσανε! Σ' έτρωγε
ο κόλλος σ'!

ΒΟΥΛΑ: Και πόσο να βασιτόμαν ακόμα; Έναν χρόνο; Δυο
χρόνους; 'Πρεπε να το κάμω θεια. Δεν το νοιάθεις;
'Πρεπε! Τώρα! 'Πρεπε!

ΓΩΓΩ: 'Πρεπε;... Μεγάλη κουβέντα! Μεγάλη μπουκιά
τρώγε, μεγάλη κουβέντα μη λες. Σιγά μην κι έπρε-

πε τώρα δα πο' χεις το παιδί τ' στην κοιλιά σ'! Κι αν ίπρελε, υπάρχουνε πάντα κι άλλοι τρόποι. Καλύτεροι!

ΒΟΥΛΑ: *(Ειρωνικά)*. Ναι; Για πες τους μου κι εμένα να μάθω... Τρελλαίνουμαι για μάθηση!

ΓΩΓΩ: Δε φτάνει που τα 'καμες σκατά, βγάνεις και γλώσσα!... Χώρισέ τονα! Όχι απευθείας φονικό!

ΒΟΥΛΑ: Πάνω απ' το πτώμα μου, είπτε! Θα χωρίσεις περνώντας πάνω απ' το κουφάρι μου! Έτσι το θέλει επί τούτου; Έτσι θα γένει!

ΓΩΓΩ: Ηρέμησε! Δεν κάνει! Σκέψου το παιδί του στην κοιλιά σ'! Λευτερώσου πρώτιστα και μετά βλέπ'ς!... Με το πάσο σ'!

ΒΟΥΛΑ: Τι να ηρεμήσω θεια; Τονε σιχαίνουμαι! Τονε μισώ! Μάγια θα δέσω να τονε ξεφορτωθώ! Τρέχες, φτερά κουκουβάγιας και καρφίτσες θα του βάλω στο σαι που πλένεται να του βγούνε τα μάτια! Μ' αίμα βατράχου κι αίμα παρθένας θα βάρω το προσόπι του. Τ' ακούς, γαμώτη μου! Τ' ακούς; Μάγια θα του κάνω. Τα βουντού που λένε. Μ' έχει φάει ζωντανή ο γάθαρμας. Καλύτερ' αποθαμένη και νεκρή, παρὰ μαζί τ'!

ΓΩΓΩ: Τι έπαθες τα τελευταία μαζί τ'; Α; Σύ τον ήθελες! Λύσσαξες να τονε πάρεις! Λούσου τον! Κουβέντα δεν άκουγες. «Τι ομορφάντρας!», μ' έλεγες. «Σε πέφτει μεγάλος», σ' έλεγα. «Ποσώς με νοιάζει. Τονε θέλω. Άμα δεν τον έχου, πέφτω και σκοτώνουμαι!» «Βρες, βρε, έναν της ηλικίας σου να σ' οργώσει» σ' έλεγα. «Με τόσους καβαλήθηκες! Ούτ' ένας δεν κάνει; Η Αριστοτέλ'ς της Νίτσας είν' ότι πρέπ' για 'σέ. Σ' αγαπά. Χώμα γένεται να τονε πατάς. Είναι και καλό παιδί, γραμματιζόμενο», σ' έλεγα. «Δεν ξέρει πρῶμα, δε φχαριστιέμαι τον οργασμό όταν με γαμεί!» μ' έλεγες. Ναι! *(Μούτζα)*. Έχει και στυθούρια

μ' έλεγες. «Εγώ θέλω ένανε να ξερ'. Να ξερ' το σημείον τ'ζι». «Βρε δεν κάν' αυτός για σένανε. Είναι μετρημπάντης! Ξετοίπιτος! Όπου μυρίσει μουνί, τρέχει», σ' έλεγα. «Θα τονε στρώσω 'γώ, θα τονε πάρω ο κόσμος να χαλάσ'» μ' έλεγες. Ε, νατονα! Τονε πήρες. Αυτόνανε δεν ήθελες; Τονε πήρες! Τα σ'χαρξία μου! Πέρασανε τα μέλια, τον έμαθες καλή και φόδρα, σ' έμαθε, σε γκάστρωσε, - δε σε γκάστρωσε; Α; Ήρθανε τα ξυδία. Τώρα δεν τον αντέχεις. Δεν τονε θες. Τώρα σε στένεψε το παπούτσι; Κατόπι γιορτής;

(Σκοτιάδι στον χώρο τους).

ΕΒΔΟΜΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Οι δυο άντρες μπροστά στο αμάξι).

ΤΑΣΟΣ: *(Αποφασιστικά)*. Θα χτίσω 'κκλησάκι! Έχω δει ένα με βότσαλα και καθρεφτάκια. Έχει κι ακριβατούλες απάνω του έτσι; Στη Λαρ'σα το 'δα! Με το που μπαίνουμε στο ξερβί χέρι. Στη μάντρα με τα υλικά οικοδομών. Στου Αδαμούλια... Ροξ! Πολύ ωραίο! Ένα τέτοιο θ' αγοράσω. Θα του βάλω μέσα εικονίτσες, την Παναγιά Βρεφοκρατούσα, τον Άι Γιώργη λογχίζων το δράκο, ένα καντηλάκι... Έτσι! Θα τ' ανάβω κάθε φορά, στην επαίτσιο που γλύτωσα. Πόσο λες να κάνει; Λες να 'ναι ακριβό;

ΜΗΤΣΟΣ: Ξέρω 'γώ; Μπορεί! Στου Κασογιώργη πάντως θα το βρεις πιο φτηνό. Ο Αδαμούλιας λεν είναι σφαγείο... Όσα και να κάνει πάντως το 'κκλησάκι, λίγο θα 'ναι για να ξεπληρώσεις που ζεις! Σώθηκες από θάμα παλιοχαμούρη!

ΤΑΣΟΣ: Λες θα 'χει το ίδιο στου Κασογιώργη; Αυτό που είδα μ' άρεσε!

ΜΗΤΣΟΣ: Γιατί να μην έχει; Κι ακριβώς ίδιο να μην είναι, 'σύ να 'φχαριστήσεις το Θεό πας. Λες ο Θεός να νοιάζεται άμην είναι ίδιο ακριβώς και πολυτέλειας μ' αχιβαδούλες; Το τάμα τονε νοιάζει!

ΤΑΣΟΣ: Μπορεί να μην είν' η ίδια ποιότης...

ΜΗΤΣΟΣ: Πάρ' το απ' του Αδαμούλια τότε. Μην το ψειρίζεις!

ΤΑΣΟΣ: (Σκεφτικός). Να δεις που η σκύλα το 'ξερε γι' αυτό αλύχταγε!

ΜΗΤΣΟΣ: Σιγά μην αλύχταγε γι' αυτό.

ΤΑΣΟΣ: Λέγε ότι θες εσύ! Μου 'κανε προειδοποίηση! Σιγάλο μου 'κανε! Μου 'λεγε μην πας, έτσι; Θα σε βρει κακό... Μεγάλο κακό! Τα σαυλιά μαντεύουνε τα μελλούμενα! Καταλαβαίνουν' έτσι;... 'Όταν είναι να κάνει σεισμό σκούζουνε!

(Βάζει τα κλάματα μ' αναφιλητά. Σκοτάδι.)

ΟΓΔΟΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Οι δυο γυναίκες στον ίδιο χώρο).

ΓΩΓΩ: ...Κι άμα βρίσκανε τι έκαμες;... Πεξ που 'σπαγε ο διά'λος το ποδάρι τ'... Ρίσκο πήρες. Μεγάλο ρίσκο!

ΒΟΥΛΑ: (Προκλητικά). Μπααα!... Και να τα βρίσκανε... Η Τάσους που τονε βρίσκεις, που τονε χάνεις, για πίνει, για στα χωράφια, για μαστορεύεται με τ' αμάξ'. Μια το λύνει, μια το δέν'! Το χασχαλεύει. Το πιλατεύ'... Κάνει το μάστορη. Ξέρει δήθεν βουλαιανιζατέρ!... Κι έτσι που πίνει σα νεροφίδα; Όλοι θα πούνε: «τα 'πιε πάλε, ξέχασε να σφίξει ορθώς τα μπτολόνια!» Ποιος θα τα 'ψαχνε; Και να τα 'ψαχν' επιστημονικώς δηλαδή, τι θα 'λεγε; Αυτό θα 'λεγε!

ΓΩΓΩ: Ξουράφι το μυαλό σ'! Ζιλέτ! Καλά τα σκέφτηκες!...

Τώρα να! Ιδού τ'αποτελέσματά σ'... Ξαστόχησες!...

ΒΟΥΛΑ: Ξαστόχησα... Τώρα τι κάνουμε;

ΓΩΓΩ: Την πάπια. Τη χήνα. Τη νερατζά! Δε ξέρουμε τίποτα! Ανίδεες. Μη τα ξαναλέμε!...

ΒΟΥΛΑ: Δεν το σκέφτηκα... Δεν τα σκέφτουμ' όλα... Θεια... Μόνον εσύ ξέρεις τι σκαρφίστηκα. Σ' εσένανε το 'ξομολογήθηκα! Ούδε στον παπά, ουδέ στο Θεό δεν το 'πα!... 'Σύ μου 'δωκες την ιδέα όταν μου μίλησες για τα σένα! Εσύ! Εσύ!

ΓΩΓΩ: Στο 'πα άμα σιγουρεύτηκα που την Μητσ' δε τονε συμπαθείς. Που τονε σιχαίνεσ' ίσα με τον ειδικό σου. Ειδ' άλλου δε θα μίλαγα... (Παύση. Κάνει σαν να το σκέφτηκε μόλις). Βρε... Μπας και σ' άγγιξε πονηρά;

ΒΟΥΛΑ: Ποιος;

ΓΩΓΩ: Η Μήτσ'!

ΒΟΥΛΑ: Έλα Χριστέ και κύριε! Τρελλάθηκες;

ΓΩΓΩ: Σκέφτηκα ενδομύχως. Πώς και τον αντιπάθησε έτσι άξαφνα; Γιατί άραγες αφηνδιαστικώς τώρα τονε σιχαίνεται...

ΒΟΥΛΑ: Δεν πας καλά! Δεν πας καθόλου καλά. Βλέπεις πολύ τηλεόραση! Άκου τι πήγε και σκέφτηκε η γυναίκα!

ΓΩΓΩ: Με τόσα που 'χουνε δει τα μάτια μου... Ψάχνουμ' από παντού! (Παύση).

ΒΟΥΛΑ: Σε... Ξέρ'ς! Συγνώμη δηλαδή που ρωτώ ευθέως, αλλά... γυναίκες είμαστε... Μεταξύ μας... Σε κεράτωσε καμιά φορά, θεια;

ΓΩΓΩ: Ξέρω 'γώ; Μπορεί! Άντρας είναι! Οι άντρες σκέφτονται με το κάτω κεφάλι. Δεν έχουνε ψυχή σαν εμάς! Προδίνουνε! Έτσι! Κρύα! Άμα ρωτήσεις ένανε «γιατί το 'καμες;», άσε που θα σε κοιτάξ' ειρωνικώς, άσε που δε θ' απαντήσει, άσε που θα σε βγάλει τρελλή, άμην απαντήσει - λέμε τώρα, αν... - ξέρεις τι θα σε πει; Ξέρεις; «Έτσι!» «Έτσι» θα σε πει «λογαριασμό θα σε δώκω;»

- ΒΟΥΛΑ: Εγώ θα του βγαζα τα μάτια. Αυτομάτως!... Θα του 'ριχνα ακουαφόρτε.
- ΓΩΓΩ: Δεν είχε δώσει αφορμή... Στα φανερά, δεν είχε δώσει!... Τώρα στα μούλωχτά... Άμα το 'χα για σγουρο... Μπορεί να τους φαρμάκωνα κι αυτόν κι αυτήνα... (Στις σκέψεις της). Τον αγάπαγα κιόλας... Μπορεί και να μην ήθελα να το δω...
- ΒΟΥΛΑ: Εσυ... θεια... Θα μπόραγες;...
- ΓΩΓΩ: Τι;
- ΒΟΥΛΑ: (Κάνει την κίνηση). Να τον...
- ΓΩΓΩ: Πας καλά; Μοιάζω για πουτάνα εγώ; Α; (Ξαφνικά δυνατά). Σ' εΐτα! Τον αγάπαγα! Τον ήθελα μοναχά για τα μένανε!... (Περίεργη παύση).
- ΒΟΥΛΑ: (Σαν για ν' αποφύγει κάτι). Αχ, μωρέ θεια... Όλοι τους γ'ρουνια είναι! Όρθια γ'ρουνια! Εγώ τι να πω για πίκρες; Νωρίς μ' ήβρανε! Εμένανε θέλει να μου το παίζει γκόμενος ο κύριος Τάσος. Αυτός που την έχει σα μπάμια! Που του σ'κόνεται μια στο τόσο! Με βίνται του σ'κόνεται! Μόνον άμα τονε γλύφεις του σ'κόνεται!
- ΓΩΓΩ: Α, το σίχαμα! Τ' αποφώλιον!
- ΒΟΥΛΑ: Τι νομίζει; Ματάνα δεν έχω; Δε βλέπω; Χαζή είμαι; Γιατί μ' υποτιμάει, ε; Για ηλίθια μ' έχει; Για κότα; Επειδής δε μιλάω; Επειδής δεν τονε κάνω ρόμπα στους φίλους του; Στα ρεμάλια; Έχω μιαν αξιοπρέπεια εγώ!... Για μιαν αξιοπρέπεια ζούμε!
- ΓΩΓΩ: Σωστή! Έτσι πρέπει!
- ΒΟΥΛΑ: Αυτός; Βρήκε την ευκαιρία που 'μαι γκαστρομένη και με κερατώνει... Μπροστά μου; Μπροστά μου; Να με ξεφτιλίζει μπροστά στο σόι μου; Στον εξάδερφο και την μάνα μου; Την αδερφή σ'; Με τη μισοριζιά; Λάμμα θα γίνω και θα της τα βγάλω τα μάτια αυτήνης. Να το δεις! Να το δεις θεια. Όσο γι' αυτόνανε, μετράει μέρες! Θε' μου σ'χώρα με, στη λέω την αμαρ-

- τία μου, άλλονε άνθρωπο δεν έχω μπησει τόσο! Αυτόνανε εγώ θα τονε φάω!
- ΓΩΓΩ: Σιγάαα! Σιγάαα! Ρέγουλα! Όχι τώρα που την έκαμες μια τη στραβή να κάμεις και δεύτερη απανωτά. Δεν πρέπει! Ας' το! Είν' ύποπτον! Θα σε μαρισιτούνε!
- ΒΟΥΛΑ: Δε γίνεται! Δε γίνεται θεια. Αποφασίστηκε. Τελεσιδικον! Ότι γράφει δεν ξεγράφει! Πόσα ν' αντέξω η γυναίκα; Έρχετ' η στιγμή, δίνεις μια και τα σπας τα γουλιλά. Τα κάνεις όλα λάμπα! Ίσομα... Και δε νοιάζεσαι. Άμα δεν αντέχεις, άμα παντού βρίζεις τοίχο, δε νοιάζεσαι. Εγώ εκεί έφτασα. Εκεί μ' έφτασε το τομάρι. Να μη νοιάζουμα... Ντιπ δε νογάς; Πάλι ρεντίκουλο μ' έκαμε στην πλατεία. Βαρέλα μ' ανέβαζε, χοντρέλα με κατέβαζε. Δημοσίως! Τον ακούγαν όλοι τους! Και γέλαγε! Και γελάγανε κι οι φίλοι του! Μαζί μου! «Σαν τη βουβάλα γένηρες» μ' είπε. Ενώπιον όλοι τους! Κι όλο γλυκά μάτια της έκανε της λεγάμενης. Μέχρι λουλούδι της πέταξε! Κι αυτή το πήρε από χάμιου και το βάλε στα βυζιά της. Ακούς η μοσχάρω; Στα βυζιά της. Και κατέβασε και τα μάτια τάχα μου πως ντρεπότανε. Κι όταν σήκωσε τα μάτια, με κοίταξε ίσ' από τ' αντικρουτό τραπέζι μ' ένα χαμόγελο... Μα ένα χαμόγελο... Χαιρέκακοοοο! Χολήν έσταζε. Φαρμάκι! Σα να μ' έλεγε, 'συ σ' η επίσημη, μα μένανε θέλει! Το δικό μου μουνί είναι πιο γλυκό... Δικόνε μου τον είχα πρωτότερα, δικός μου είναι πάλε!... Σ'υ δεν πιάνεις μία στο κρεβάτι. Στ' αιροβατικά. Δεν ξέρεις από κόλλα. Εγώ δεν ξέρω από κόλλα; Άμα τηνε δεξω τι ξέρω θα μένει μ' ανοιχτό στόμα να χάσκει. Θα προσκυνάει! Τώρα βρήκε λάσκα και κάνει την καμπόση. Θα 'ρθει όμως κι η σειρά της η κάργια. Δε θα 'ρθει; Θα 'ρθει! Τότε να τηνε 'δώ! Χόμα κοπρισμένο θα τηνε βάνω να φάει! ... (Παύση). Τ' άλλο στο 'πα θεια; Ο μούλος με πλάκωσε στα χα

στούκια σα γυρίσαμε στο σπίτι, γιατί τάχα τον έκαμα ρεζίλι που ξέρασα. Άκου αφορημή! Λες και το 'θελα! Μ' αυτά που 'βλεπα τι ήθελε να κάμω θεια; Γκαστρομένη είμαι για το Θεό! Με την κοιλιά στο στόμα! Στο μούλικό του. Οι γκαστρομένες ξερνούνε!... Ζαλίζουνται και ξερνούνε. Όλοι το ξέρουν!... Άσε πως έβριζε! Τ' είπ' ο στόμας του ν' άκουγες... Να 'σουν από μια μεριά, θεια, ν' άκουγες προστυχίες... Θα λαλούσες... Θα έφριπτες!

ΓΩΓΩ: *(Έχει φορτώσει για τα καλά)*. Καλά δε ντράπηκε ο άσπλαχνος; Στην κατάσταση σου; Πάνω που 'σ' ετοιμόγεννη; Έτσι βρήκε να δείξει αντρισμόν; Γιατί δε μου το 'πες νωρίτερα; Έπρεπε να μ' έπαιρνες στο κινητό. Θα τονε κανόνιζα εγώ! Θα 'βλεπε πόσ' ατίδια πιάνει ο σάκκος! Θα τονε κανόνιζα! Μόνη μου!

ΒΟΥΛΑ: Δεν θα τ' άρεσε καθόλου... Οι παρατηρήσεις... Άμα τονε πιάσουνε που 'χει λάθος αγριεύει! Μοναχά στη Μήτσο ακούει παρατηρήσεις. Όχι πως τ' αρέσ', μα σ' αυτόν ακούει και σκύβει κεφάλι. Υπακούει! Τονε σέβεται διακαώς! Ό,τι πει η Μήτσο θρησκεία. Νόμος! Σαν πατέρα τον έχει!

ΓΩΓΩ: Η Μήτσο είν' αρχηγός. Το 'χει... Φυσιολογικώς. Παιδιάθεν!

ΒΟΥΛΑ: *(Κοιτάζοντας τα χέρια της)*. Μ' έσπασε το νύχι θεια. Δες! Έχεις πρόχειρη λίμα να το σιάξω;

ΓΩΓΩ: Πά' να φέρω.

(Μπαίνει στο σπίτι)

ΕΝΑΤΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Η Γωγώ σε άλλο χώρο)

ΓΩΓΩ: Εκμισθηρεύσεις... Γλύκες, μέλια... Όλα γύρω τα πά-

ει... Παραλία!... Μηδέν δεν τρέχει. Ουδέν, κανέν. Τιποτις. Το πουτανί... Ε, το πουτανί... Όλο θεια και θεια... Γκαβή με περνάει; Σεμωραμένη; Έχω καλλιγώσει εγώ ψύλλους... Όταν αυτή πάγαине, γώ εσχόμανε! Φίδι βύζαινα τόσα χρόνια. Φίδι! Οχέντρα!... Κάνει που δεν τρέχει τίποτα... Έτσι κάνει αυτή μια; Τότες κι εγώ πρέπει να κάμω που δεν ξέρω δέκα... Μη φανερώσω... Μη δείξω... Είναι δύσκολο όμως έτσι που φορτώνω... Σαν τη μούλα φορτώνω... Τόση διπροσωπία; Μπάου, βρε! Μπάου! Σώνει!... Σε τα μέ';... Σε τα μένα μιλάς! Περνάει;... Εξαγριούμαι!... Βασίμως!... Αλλά τώρα... Χαζή... Ανίδει... Έτσι πρέπει να φαίνουμαι... Ανίδει!... Θα μιλήσω μια και καλή εγώ. Σ' όλους θα μιλήσω!... Δεν με ξέρετε 'μένα!...

ΔΕΚΑΤΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Η Γωγώ βγαίνει. Κουβαλάει στο δίσκο γλυκό κουταλιού, νερό και τη λίμα)

ΓΩΓΩ: Πάρε! Σ' έφερα και γλυκό σταφύλι. Να γλυκαθείς! Δοκίμασε μια στάλα. Με τα χερόα μου το ' φιασαι!

ΒΟΥΛΑ: *(Τρώει το γλυκό)*. Μμμ! Μμμμ! Υπέροχο πάσης περιγραφής! Εμένανε δε με δένει το σορόπι θεια...

ΓΩΓΩ: ...Γιατί δε βρίσκεις ένανε σωστό να του κάσεις;...

ΒΟΥΛΑ: *(Χασκογελώντας)*. Το Θεό σου δεν έχεις θεια! Από δώ το πήγες, από 'κει το πήγες, το 'φερες εκεί. Στο πρόπον!

ΓΩΓΩ: Γιατί; Άδικο έχω; Και θα το ψχαριστηθείς και θα τονε γδικηθείς όσα σου 'καμ' ο αλήτης. Βρες ένανε σωστόν, με προσόν και κάνε το δικό σου κέφι! Σού να ψχαριστιέσαι!

ΒΟΥΛΑ: Νο πρόμπλεμ! Μ' όλους το ψχαριστιέμαι!

ΓΩΓΩ: ...Όσο πιο πολύ το ψχαριστιέσαι, τόσο καλύτερα.

Αυτός φχαριστιέτ' έτσι κι αλλιώς. Οι άντρες φχαριστιούνται εύκολα! Αμέσως! Στونه βάλανε; Χύσανε!... Μετά καπνίζουνε, μετά κοιμούνται και ροχαλίζουνε σα τα γομάρια!

44 **ΒΟΥΛΑ:** *(Λιμάρει νευρικά τα νύχια της).* Έτσι μου 'ρχεται θεια, να πά' να γαιμηθώ! Με διακόσους να πά' να γαιμηθώ! Από τον κόλλο!... Και μετά να βγώ στην πλατεία να του το πω. Να τ' ακούσουν όλοι! Θα τ' αρέσει του λεχρίτη;... Θα τ' αρέσει;... Να με κερατώνει;... Από την άλλη πάλε σκέφτουμαι... Σπάζω το κεφάλι μου από το πρωί. Λες ο Θεός- επεικώς - να μη το θέλει το κακό του θεια και τονε γλύτωσε το μούργο; Λες αυτό να'ναι φανερό σημάδι που δεν πρέπει να επεμβαίνω στα έργα του; Λες να κάνω αμαρτία;

ΓΩΓΩ: Τι αμαρτία;

ΒΟΥΛΑ: Να! Που πήγα να τονε σκοτώσω το μούλο.

ΓΩΓΩ: Μη λες χαζά! Αμαρτία είναι που μένει ζωντανός! Τέτοια τομάρια δεν πρέπει να ζούν...

ΒΟΥΛΑ: «Ου φονεύσεις» λέν' οι εντολές!

ΓΩΓΩ: Κι «ου μοιχεύσεις» λένε...

ΒΟΥΛΑ: Μία η άλλη, ε;

ΓΩΓΩ: Μία η άλλη! Οφθαλμόν αντί οφθαλμόν και οδόντα αντί ογδόντα.

ΒΟΥΛΑ: Θ' αργήσουνε κι άλλο;

ΓΩΓΩ: Πείνασες; Θα περιμένουμε... Η Μήτο' είτε θα φάμ' όλοι μαζί. Να σε φέρω μια βούκα ψομί και τυρά; Θα σε κρατήσει μέχρι να φας κανονικά.

ΒΟΥΛΑ: Δεν πεινάω θεια... Μαύρισα! Βάρυν' η ψυχή μου! Καλιακούδα γένηκε!...

ΓΩΓΩ: Να σου φτιάξω τα μαλάκια σου, που 'σαι ξεχτένιστο; Να 'σ' έμορφο;

ΒΟΥΛΑ: Δε βάνεις τρανζίστορ;... Κάτι χαρούμενο!

(Η Γωγώ της δίνει το ράδιο. Η Βούλα ψάχνει σταθμούς.

Ακούμε τη Μούσχορη να τραγουδάει το «Χάρτινο το φεγγαράκι» του Χατζιδάκι).

«...Δίχως τη δική σου αγάπη
δύσκολα περνά ο καιρός
δίχως τη δική σου αγάπη...»

45

ΒΟΥΛΑ: Αχ, όχι Παναγίτσα μου! Αυτό είναι κηδεία!

*(Ακούγονται παράσιτα καθώς αλλάζει σταθμούς.
Η Γωγώ τη χτενίζει).*

ΒΟΥΛΑ: *(Εκστασιασμένη).* ...Αυτό! Αυτό! Ο Σάκης... Το μανάρι μου... Κούκλος είναι! Έναν τέτοιο να, να!

(Ακούγονται σίχοι από το «Έλα μου» σε σίχους και μουσική του Νίκου Καρβέλα).

«...Δε θα το μετανιώσεις, να το θυμηθείς

Θα σου κάνω μακαρόνια με κιμά για να φας
θα σου κάνω και μασάζ στα πόδια σου αν πονάς
Θα 'μαι ο πιο ευτυχισμένος άνθρωπος επί γης
φτάνει μοναχά μια μέρα οπίτι μου να 'ρθείς

Έλα μου

είναι ακίνδυνη η τρέλα μου έλα μου, έλα μου

Έλα μου

είναι ακίνδυνη η τρέλα μου

Σ' αγαπώ

έλα μου, έλα μου...»

(Η Βούλα τραγουδάει μαζί με το Ρουβά και κουνιέται στην πολυθρόνα σα να χορεύει καθιστή κάτι μεταξύ τσιφτετελιού και ραπ. Μπαίνει η Γωγώ

φέρνοντας μια χτένα και κολατσιό για τη Βούλα.)

ΓΩΓΩ: Θέλουνε κόψιμο...

ΒΟΥΛΑ: Είναι της μόδας!

ΓΩΓΩ: Τι σσί μόδα είν' αυτή;

ΒΟΥΛΑ: Η Μίνα τα σάχνει έτσο' τα μαλλιά της! Που να δεις που 'κανε και τατουάζ Ένα σκορπιό. Απάνω στο δεξί κωλομέρι!

ΓΩΓΩ: Κι εσύ που τον είδες; Α; ...Άσε! Άσε! Μη πεις. Μη μου πεις! Δε θέλω να ξέρω. Θα συγχιστώ!

ΒΟΥΛΑ: Ωραίος ήταν ο σκορπιός! Αμα λευτερωθώ, θα πάω να κάνω κι εγώ τατουάζ. Θα κάμω μια πεταλούδα!

ΓΩΓΩ: Κι άμα γεράσεις και σαφρακιάσει ο κόλος σου, θα σαφρακιάσει κι η πεταλούδα. Σίχاما θα 'ναι! Το μπροστά να σκέφτεσαι! Το μελλοντικό.

ΒΟΥΛΑ: Τώρα γιατί μου το χαλάς; Με πονάς!

ΓΩΓΩ: Στα ξεμπλέκο! Έτσι που κονιέσαι σα νευρόσπαστη δε μπορώ!... Να δεις μιαν αληθινή ιστορία που μου 'πε ο Μήτσος... Την έγραψε ένας ερευνητής. Διάσημος!... Ήταν ένας ελέφας λέει τεράστιος, μεγάλος, σα βουνό, στις Ινδίας, που του σκοτώσανε τον αφεντικό του κι αυτός, σε πένθος, σταμάτησε να τρώει κι έκλαιγε με σπαραγμό από τη στεναχώρια του...

ΒΟΥΛΑ: Έλα!

ΓΩΓΩ: Όπως στο λέω! Την άλλη ημέρα, θυμούτανε το ζώον το κακό που του γίνηκε. Οι ελέφαντες να ξέρεις δεν ξεχνούνε! Ποτέ, ποτέ! Και το καλό και το κακό που τους έκαμες το θυμούνται... ..Σαν εμένανε! Πήρε λοιπόν τα κάλντερίμα, έφαξε, έφαξε, έφαξε, βρήκε τελικώς αυτόν που του θανάτωσε τον αφεντικό και τον έπνιξε με την προβοσκίδα του που πίνει νερό. Αιφνιδιαστικώς! Πήρ' εκδίκηση! Κατάλαβες;

ΒΟΥΛΑ: Φοβερό! Ο ελέφας έκαμε τέτοιο πράγμα;

ΓΩΓΩ: Το 'καν' έτσο', επακριβός! (Κάτι άκουσε, κλείνει α-

μέσως το ρανζίστορ). Έρχονται! Ακούω τον ελκυστήρ! Αυτός δεν είν' ο ελκυστήρ; Έρχονται! Πάω μέσα να φέρω να στρώσω τραπεζομάνητλο. (Μονολογεί). «... Έρχετ' η στιγμή σου, δίνεις μια και τα σπιας τα γυαλικά. Και δε νοιάζεσαι... Για τίποτα!

ΒΟΥΛΑ: Τι μουρμουράς πάλε; Κρένε δυνατώτερα!

ΓΩΓΩ: Τίποτα. Τίποτα. Να παν' όλα καλά...Κάτι δικά μου λέω.

(Σβήνουνε τα φώτα).

ΕΝΔΕΚΑΘΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Στην αυλή και πάλι. Κάθονται όλοι στο τραπέζι.

Τρώνε, εκτός από τον Τάσο που κοιτάζει απλανώς το άπειρο).

ΜΗΤΣΟΣ: Τρώγε, ρε! Τι χαζεύεις;

ΤΑΣΟΣ: Ε;

ΓΩΓΩ: (Μπονκομένη ψωμί). Δεν πεινάς καλέ;

ΤΑΣΟΣ: (Σκεπτικός). Δε μου κολλάει! Όσο το γυρνάω στο μυαλό μου, δε μου κολλάει!

ΒΟΥΛΑ: Ταράχτηκες μανάρι μου; Γι' αυτό δεν τρώς;

ΤΑΣΟΣ: Κι αυτό παίζει...

ΜΗΤΣΟΣ: Φάε, ρε! Πάρε λουκάνικο! Με πράσο είναι. Τρικάλων. Καυτερό! Θάνατος! Όταν έχεις σκοτούρες να τρως! Αμα ντερλικώνεις φεύγουμε! Διαπιστομένο ιδίος όμμασιν!

ΤΑΣΟΣ: (Σκεπτικός). Θυμούμαι που τα 'σφιξα!...

ΓΩΓΩ: Μπορεί και να ξέχασες.

ΜΗΤΣΟΣ: Χέσ' το μωρέ... Πολύ ασχολήθηκες! Θα τ' αμέλησες. Τέλος καλό, όλα καλά! 'Σύ να 'σ' υγιής! Τρώγε!

ΓΩΓΩ: (Επιτιμητικά). Φάε καλέ! Δεν τ' άγγιξες το φαί μου!

ΤΑΣΟΣ: Δεν ήθελα να σε προσβάλω... (Αρχίζει να τρώει τις φακές πλαταγίζοντας τα χείλια του).

ΒΟΥΛΑ: Οι φακές είν' όνειρο! Φόρα την πετσέτα σου! Μη μου λιγδωθείς πάλι...

ΓΩΓΩ: (Στη Βούλα). Και 'συ! Τρώγε! Και 'συ! ...Τρώγε μανάρι μου. Όλες να τις φας! Οι φακές κάνουνε καλό. Έχουνε σίδηρο μέσα!

ΒΟΥΛΑ: Εσύ με ξερομπούκι θα τη βγάλεις, θεια;

ΓΩΓΩ: Δεν πεινώ ιδιαίτερος... Πρέπει να προσέχω. Πάχυνα ολίγον. Με στενεύουν όλα τα ρούχα. Άσε που τις φακές δεν τις πολυσυμπαθάω... 'Σύ φά' τες που εγκυμονείς!

ΒΟΥΛΑ: Σιγά που θα τις αφήσω...

ΓΩΓΩ: Μη μείνουνε στο πιάτο και τις πετάμε! Αμαρτία να πετούμε φαί!

ΒΟΥΛΑ: (Απολογητικά). Του Τασούλη μου του τρέμουνε τα χέρια του από την σύγχις. Όταν μου συγχίζετα λιγδώνεται και μετά κάνω αμάν να του βγάλω τους λεκέδες. Γι' αυτό λέω να βάλει πετσέτα. Δεν του πέρασ' η σύγχισ' η πρωινή!... Ακόμα... Θα του περάσει όμως. Θα του περάσει! Σίγουρο!... Θέμα χρόνου!

ΤΑΣΟΣ: Ναι, αμέ!

ΜΗΤΣΟΣ: Άσ' τις μαλακίες, ρε! Τρώγε, πίνε, γάμα. Αυτή είν' η αγία τριάς! Μη ματζιριάζεις! Σαράβαλο αγοράζεις κι άλλο. Βάνεις μερικά γραμμάρια, παίρνεις και την επιδότηση, να 'το τ' αμάξ'! Μη χολοσκάς για τα σίδερα. Την υγεία μας να 'χουμε, γεροί να 'μαστε, ο καιρός να 'ναι καλός για τη σοδειά κι όλα διορθώνουντ' ασιώς.

ΒΟΥΛΑ: Άκου τον Μήτσο'. Κάτι ξερό!

ΤΑΣΟΣ: Τώρα βρήκε κι αυτό το γαμημένο, ρε Μήτσο'; Τώρα; Πάνου που θα ξεψιλοτούμε με τη γκαστριά...

ΜΗΤΣΟΣ: Θα τσοντάρω κι εγώ, ρε! Μην το φάχνεις! Δε βρίσκετ' άκρη! Τρώγε! Οι φακές είναι και γαμιά!

ΤΑΣΟΣ: Α, σιχτίρ, ρε, που θα κάτω να σκάσω! Δε γαμιάται!

ΜΗΤΣΟΣ: Τώρα είσαι σοστός.

ΒΟΥΛΑ: Φχαριστούμε! Για πάσα όλα. Έτσι δεν είναι Τασούλη; ΤΑΣΟΣ: Φχαριστώ αρχηγέ. Φχαριστώ για την πρόθεσις έτσι; Αμαν έχω την ποιινή τη δικιά σου, τα βάνω και με λέοντες να πούμε. Υπόχρεος!

ΜΗΤΣΟΣ: (Μεγαλόφωνα). Μη το συζητάς! Τρώγε!

ΤΑΣΟΣ: Τρώω! Τρώω! Εγώ πάντως, 'φχαριστούμε εκ βάθους να πούμε.

ΜΗΤΣΟΣ: (Σηκώνει το ποτήρι του). Χέσ' το τ' αμάξ'! Στην υγεία μας! Ν' αποθάνουν οι σιχτροί μας!

ΟΛΟΙ: Να πεθάνουν!

ΓΩΓΩ: Όλοι να πεθάνουνε!

(Πίνουνε).

ΜΗΤΣΟΣ: Γωγώ, πιάσε ολίγη από μουσική. Την κασέτα του Μάρκου βάνε. Ξέρεις ποια!

(Η Γωγώ σηκώνεται υπάκουα και πάει στο ραδιοκασετόφωνο).

ΜΗΤΣΟΣ: (Στον Τάσο). Την πήραμε στο παζάρι την Παρασκευή. Αυτήν και μια με τον Ζαγοραίο.

ΤΑΣΟΣ: Κορυφαίοι κι οι δύο!

(Ακούμε τον Ισοβίτη σε στίχους και μουσική του Μάρκου Βαμβακάρη).

«...Τώρα θα κάνω έφεση μήπως με βγάλουν έξω, κακούργα δολοφόνισσα για να σε πετοσκόψω. Να σου 'χνα πετρέλαιο κι ύστερα να σε κάψω και μέσ' στο ξεροπήγαδο να πάω να σε πετάξω. Εφτά φορές ισόβια τότε να με δικάσουν και στη κρεμάλα τ' Αναπλιού εκεί να με κρεμάσουν...»

ΓΩΓΩ: Κόλλησε!

ΜΗΤΣΟΣ: Την αδικία μου! Κοίτα να δεις ξενέρωμα! Πάνω που 'πα ν' ακούσουμ' ένα σωστό άσμα... Σπάστηκα τώρα... Και μιλάμε γι' αθάνατο τραγούδι έτσι; Αθάνατο! Σπάνιο! Έχει μέσα εικόνες. Πλοκή. Νοήματα. Χαρακτήρες. Φιλοσοφία. Ξέρεις πως τελειώνει;

ΤΑΣΟΣ: Ντας!

ΜΗΤΣΟΣ: «Τέτοια μεγάλη εκδίκηση να τηνε ξεμπουκάρω ό-πως τον Έκτωρ ο Αχιλλεύς τον έσερνε στο κάρο». Τρωϊκός πόλεμος! Όμηρος! Όχι παίξε, γέλασε... Όχι σαν τις μαλακίες της σήμερα. Ο Μάρκος το 'χε φάξει βαθιά το ζήτημα. Το 'χε δει ιστορικά.

ΤΑΣΟΣ: Γι' αυτό ήτανε μεγάλος.

ΜΗΤΣΟΣ: Αμ' τ' άλλο;

«Όσοι γενούν πρωθυπουργοί
όλοι τους θα πεθάνουν
τους κνηγάει ο λαός
για τα καλά που κάνουν...»

ΤΑΣΟΣ: Θεός ήταν!

ΜΗΤΣΟΣ: Μόνο Θεός; Και βάλε! Επιπροσθέτως! Τι να λέμε τώρα... Δεν παιζόταν ο άνθρωπος!

ΒΟΥΛΑ: Εμένανε μ' αρέσει ο Ρουφάς.

ΤΑΣΟΣ: Άσχετο!

ΒΟΥΛΑ: Εμένανε αυτός μ' αρέσ'!

ΜΗΤΣΟΣ: Βάλ' τηνα, ρε στη θέση της που σου βγάνει γλώσσα!

ΓΩΓΩ: Άσε την ήσυχη, βρε την κοπέλα. Μην του βάνεις ιδέες τ' αλλουνού!

ΜΗΤΣΟΣ: Κοίτα να δεις! Αυτό κάνετε όσο λείπαμε; Συνομοσπία! Αποφασίσατ' ανταρσία;

ΒΟΥΛΑ: *(Δειλά)*. Καλύτερα να φάμε. Τόσο κόπο είναι η Γωγώ.

ΓΩΓΩ: *(Κοφτά)*. Ας φάμε πρώτα και το συζητήσουμε μετά.

ΜΗΤΣΟΣ: Άκου! Άκου θράσος! Σηρωθήκαν τ' αγγουράκια να γαμήσουν το μανάβη!

ΓΩΓΩ: Σε παρακαλώ... Μη βρίζεις στο τραπέζι... Κάθε κουβέντα που λες... Είν' ανάγκη να βρίζεις;

ΜΗΤΣΟΣ: Ναι, ρε! Είν' ανάγκη!

ΤΑΣΟΣ: Οοοοπα! 'Ντάξει! Ας ηρεμήσουμε απαξάπαντες. Τα νεύρα είναι τεντωμένα που συγχιστήκαμε από το πρωί. Γι' αυτό! Έτσι!

ΜΗΤΣΟΣ: Τι να ηρεμήσουμε, ρε βούρλο; Εσύ είσ' ήρεμος με τη ζημιά;

ΤΑΣΟΣ: Προσπαθώ!

ΜΗΤΣΟΣ: Προσπάθα να δούμε τι θα καταλάβεις. Εγώ πάντως δεν αφήνω στα μουνιά να 'χουνε την τελευταία κουβέντα... Θέμα αρχής! *(Όλοι σιωπούν, ο Μήτσος κοιτάζει τις γυναίκες προκλητικά.)* Ας φάμε!

(Ξαναρχίζουν το φαί σιωπηλοί).

ΒΟΥΛΑ: *(Στη Γωγώ)*. Η έκπληξη που μ' έλεγες;...

ΜΗΤΣΟΣ: Τι λέει 'τούτη; Ποια έκπληξη; Έκαμες και γαλακτομούρεκο; *(Στον Τάσο)*. ...Κάνει ένα γαλακτομούρεκο, δε σε λέω τίποτα. Τέτοιο πράμα δεν έχεις ξαναφάει! Θα γλύφεις τα δάχτυλα των ποδιών σου!

ΓΩΓΩ: Θα δείτε! Θα δείτε!... Αργότερα!

ΒΟΥΛΑ: *(Στον Τάσο)*. Να δεις μίαν ιστορία μ' έναν ελέφα που 'π' η Μήτσ' στη Γωγώ να ξετρελλαθείς! Με την είσ' εμέναν η Γωγώ και χάζεψα! Περιφρημη! Πεζ τηνα, ρε Μήτσ'!

ΜΗΤΣΟΣ: Άσε!

ΒΟΥΛΑ: Όχι, πες!

ΓΩΓΩ: Πεζ βρε! Μην κάνεις το βαρύ πεπόνι. Πεζ!

ΤΑΣΟΣ: Άμα δε θέλει, μην τον πρήζετε τον άνθρωπο!

ΒΟΥΛΑ: Θέλει! Πώς δε θέλει;

ΜΗΤΣΟΣ: Άμα τρώμε δε μιλάμε και το πιάτο μας κοιτάμε!

ΤΑΣΟΣ: Είδατε; Δε θέλει!

ΒΟΥΛΑ: Έλα, ρε Μήτσ'! Για χάρη μου!

ΜΗΤΣΟΣ: Ν' αποσώσουμε τις φακές κι ύστερα... Μπορεί! ;Α-
μαν έχω κέφι...
ΒΟΥΛΑ: (Θριαμβευτικά). Θα μας τηνε πει! Εμένανε δε μου
χαλνάει χατίρι!

(Ο Μήτσος τελειώνει το φαγητό του, σκονιπίζει το πιάτο του
με μια βούκα φομί, βάζει κρασί, πίνει
και ρεύεται θορυβωδώς).

ΜΗΤΣΟΣ: Συγνώμη για το ρέψιμο, αλλά ήτανε της ευχαριστή-
σεως! Το ξέρετε που οι Άραβες ρεύονται από ευ-
γένεια για να δείξουνε πως τους άρεσε το φαί που
φάγανε; Το διάβασα σ' ένα περιοδικό! Αποτελεί
γεγονός!

ΒΟΥΛΑ: Πόσα ξέρεις... Ο φωτεινός παντογνώστης είσαι! Έ-
λα! Πες μας τώρα για το κτήνος.

ΜΗΤΣΟΣ: Μιλάμε για πραγματική ιστορία έτσι; Δε λέμε για
φίδια... Την έγραψε ο περίφημος Μάικλ Χέιτς, που
τυγχάνει εξερευνητής. Διάσημος! Ευρώπης, Ασίας,
Αφρικής, Αμερικής και Αλάσκα. Παντού έχει εξε-
ρευνήσει το θηρίο. (Ρεύεται). Παρντόν! Παράφα-
γα!... Ουχ!

ΒΟΥΛΑ: Τι έπαθες καλέ;

ΜΗΤΣΟΣ: Ξέρω 'γω τι σκατά; Τουμπάνιασα με τις φακές. Φαί-
νεται τις χλαπάκιασα στα γρήγορα. Μια ζεσταίνου-
μαι, μια κρυώνω... Μ' έπιασε κι ένα σφιξιμο... Μια
αδιαθεσία... Να λύσω τη ζώνη!... Στρίβονται τ' α-
ντερά μου... Γουργουράνε. 'Ντάξει! 'Ντάξει! Όλα
καλώς! Υπό έλεγχο! Πέρασε τώρα... Πέρασε! Ουφ,
Παντεγά μου...

ΒΟΥΛΑ: Βρε μη σε χτύπησεν ο ήλιος; Έκαιγε την σήμερα.
ΜΗΤΣΟΣ: Μπασσα! Είπαμε! Πέρασε! Πάει! Αυτός λουπόν, ο
Μάου - Μιχάλη τονε λένε σ' αλήθεια, αλλά στα ξέ-
να Μάου - σ' ένα εξερευνητικό του ταξίδι στις Ινδίες

ας, σ' ένα χωριό, συνάντησ' έναν ελέφαντα τεράστιο.
Τον πιο τεράστιο που 'χε δει ποτέ του!

ΒΟΥΛΑ: (Στη Γωγώ). Αυτό δε με το 'πες έτσι!

ΓΩΓΩ: Σσσσσ! Άκου!

ΜΗΤΣΟΣ: ...Μεγάλος σαν το βουνό ήτανε.

ΒΟΥΛΑ: (Στη Γωγώ). Λάθος μου. Έτσι μου το 'πες!

ΜΗΤΣΟΣ: ...Πάμε πάρα κάτω. Αυτουνού του ελέφαντα ο αφέ-
ντης, σαχίμπ όπως τον λένε 'κεί χάμου... Αμάν Χρι-
στέ μου!... Αμάν!...

(Πιάνει την κοιλιά του. Διπλώνεται).

ΒΟΥΛΑ: Τι τρέχει καλέ;

ΜΗΤΣΟΣ: (Κομπιάζοντας). Ένας σφάχτης... Στην κοιλιά...
Γουργουράει διακαώς!... Ζαλίζουμα... Γυρνά ο κό-
σμος!... Μιά ζαλούβρα άλλο πράγμα... Μουνδιάζ' η
κεφαλή μου... Το κέρατό μου... Πονάω!...

ΓΩΓΩ: Τι σκατά χλαπακιάσατε;

ΜΗΤΣΟΣ: Σκάσε!

ΒΟΥΛΑ: Μούδιασμα στο κεφάλι, ίσον ηλίαισις! Να σου κάμω
μα κομπρέσα;

ΜΗΤΣΟΣ: Κρύα! Κρύα να 'ναι!... Βάλε παγάκια μέσα... Πολλά!
Καίγουμε!... Ανάβω σαν κερί...

(Η Βούλα φεύγει τρέχοντας).

ΤΑΣΟΣ: Έλα ρε Μητσ' και μας κοφοχόλαισες. Είς' ολίγον
καλύτερα; Υπάρχει βελτίωση;

ΜΗΤΣΟΣ: Σκατά είμαι... Σκατά κι απόσκατα... Μου 'ρχει' εμε-
τός...

ΤΑΣΟΣ: Ξέρνα να ξαλαφρώσεις!

ΜΗΤΣΟΣ: Λες για μη θέλω;... Δε δύναμαι... Πικρό το σάλιο
μου... Πονάω... Πονάω το κέρατό μου!...

(Έρχεται η Βούλα).

ΒΟΥΛΑ: Βάλ' την κομπρέσα. Στο κούτελο βάλ' την. Θα νοιώσεις καλύτερα ακαριαία!

ΜΗΤΣΟΣ: Τη δροσιά της να 'χεις! Ωχ!... Ωχ!... Ωχ, Χριστέ μου!...

ΒΟΥΛΑ: Τι 'ναι πάλι;

ΜΗΤΣΟΣ: ...Σκίζομαι στα δυο!...

ΤΑΣΟΣ: Είσαι τούρλα! Τούμπανο! Τρυψ' την κοιλιά σ'! Θα μαλακώσ'!

ΜΗΤΣΟΣ: ...Κάνω και τίποτ' άλλο;

ΒΟΥΛΑ: Να δεις πον δε θα 'ναι τίποτα. Αδιαθεσία! Στιγμαίον θα 'ναι.

ΜΗΤΣΟΣ: Τι στιγμαίον ρε και μαλακίες... Έχω πρηστεί!... Μπαλόνη γένηκα!...

ΤΑΣΟΣ: Κλάσε να ξεφουσκώσεις!

ΓΩΓΩ: Όχι στο τραπέζι! Όχι στο τραπέζι!

ΤΑΣΟΣ: Ρε κλάσε 'κει χάμουν ν' αεριστείς, που κάθεσαι και την ακούς...

ΓΩΓΩ: Δε ξέρεις πως κλάνει, γι' αυτό μιλάς!

ΜΗΤΣΟΣ: Τι μαλακίες... Πεθαίνω...

(Πέφτει από την πολυθρόνα. Δυνατή μουσική σχεδόν σκεπάζει τα λόγια τους μέχρι να πεθάνουν όλοι).

ΤΑΣΟΣ: (Ανήσυχος). Μήτσο; Τι έπαθες ρε αρχηγέ; Ρε άρχοντα; Άσε τα χωρατά έτοι; Κόψ' το! Μην το χοντραίνεις... Άσε την πλάκα!

(Γονατίζει και προσπαθεί να κρατήσει το Μήτσο που χτυπιέται. Γυρίζει στη Βούλα).

ΤΑΣΟΣ: (Πανικόβλητος). Νερό! Το κανάτι! Ρίχ' του νερό!... Δε μου φαίνεται καλά... Μπορεί να 'παθ' ασιπληξία!...

(Η Γωγώ έχει σηκωθεί από το τραπέζι και παρακολουθεί ψυχρά, με κλινικό ενδιαφέρον, έχοντας σταυρωμένα τα χέρια στο στήθος, το Μήτσο που σφαδάζει).

ΤΑΣΟΣ: Αφρίζει! ... Έχει αφρό στο στόμα! Λες να σεληνιαστήριε; Έχει μπλαβιάσει! Θέλει τεχνική αναπνοή!

(Πασχίζει να συνεφέρει το Μήτσο. Μάταια. Σταματάει μια στιγμή λαχανιασμένος. Σηκώνει τα μάτια του στη Γωγώ, τη βλέπει να κοιτάζει χαμογελώντας).

ΤΑΣΟΣ: Τι γελάς ρε χαμένη; Η Μήτσος σ' δεν είν' καλά... Ταμπλάς του 'ρθε τ' ανθρώπ'!... Πάρε το ντόκτορ!... Τ' αμέσως! Τώρα!... Τ' ακούς; Τώρα!

(Η Γωγώ αδιαφορεί. Στέκει με σταυρωμένα χέρια. Εξακολουθεί να χαμογελάει ανιγματικά).

ΓΩΓΩ: Είδες έκπληξη; Είδες;

(Ο Τάσος συνειδητοποιεί εμβρόντητος πως αυτή φταίει για το χάλι του Μήτσου και χιμάει πάνω της. Η Γωγώ δεν αντιστέκεται. Την πιάνει από το λαιμό).

ΤΑΣΟΣ: Οχέντρα! Τονε φαρμάκωσες;

ΒΟΥΛΑ: Τάσο μη! Τάσοσο! (Παλεύει να τον τραβήξει από τη Γωγώ).

ΤΑΣΟΣ: Γιατί μωρή κουφάλα; Γιατί; Γιατί το Μήτσο; Γιατί την Παναγία σ';

ΓΩΓΩ: Έρχετ' η στιγμή σου, δίνεις μια και τα σπας τα γυαλικά. Και δε νοιάζεσαι... Για τίποτα!

ΤΑΣΟΣ: Ζουρλάθηκες; (Την πλακώνει στα χαστούκια). Σάλεψες; Γιατί το 'κανες αυτό; Με τι τονε φαρμάκωσες;

ΓΩΓΩ: Γιατί τονε φαρμάκωσες; Γιατί; *(Την ταρακουνάει)*.
 Έπρεπε!
 ΤΑΣΟΣ: Έπρεπε; Έπρεπε; Έπρεπε; Αυτό έχεις να πεις; Θα σε καρυδώσω ξεφτιλισμένη!

(Ο Τάσος τρικλίζει. Γονατίζει).

ΤΑΣΟΣ: Ίδρωσα... Μια ζάλη... Θολώνω!... Ωχ, σφάχτης...
 Ωχ, μανούλα μου... Μανούλα μου...

ΒΟΥΛΑ: Θεια!... Τι έκαμες θεια;

ΤΑΣΟΣ: Κι εμένανε με φαρμάκωσες μορή;... Γιατί;... Γιατί εμένανε;... Ωχ!... Γιατί μορή γκιόσα;...

(Ο Τάσος σφαδιάζει και ξεγυχάει).

ΒΟΥΛΑ: *(Σταυροκοπιέται έντρομη)*. Παναγιά μ'! Η κοιλιά μου θειά!... Τα νερά!... Σπάσανε τα νερά! Το παιδί μ'... Χάνω το παιδί μ'! Πονώ! Βάστα με!... Θειά! Βοήθα με θειά!...

ΓΩΓΩ: Ψόφα!

ΒΟΥΛΑ: Αλατόνερο!... Φιάξε μ' αλατόνερο... Να πιω... Να βγάλω τα μέσα μ'... Το παιδί μ'! Ωχ... Γλήγορα... γλήγορα... Θειά! Το μάτι σ' είναι γιαλιστερό!... Οι φακές!... Τι αυτό μ' έλεγες φάε και φάε... Οι φακές...

ΓΩΓΩ: Οι φακές...

ΒΟΥΛΑ: ...Την κατάρα μου... Έτσι είναι να πεθαίν'ς; Λαχ!...

(Διπλώνεται, πέφτει και σβήνει βασιτώντας την κοιλιά της. Η μουσική τελειώνει).

ΓΩΓΩ: *(Φτύνει τρεις φορές στον κόρφο της)*. Φτου! Φτου! Φτου! Στα όρη στ' άγρια βουνά! Εμένανε δεν με πιάνουν οι κατάρες. Φορώ τίμο ξύλο!

(Τα φώτα χαμηλώνουνε. Φως μόνο στη Γωγώ).

ΓΩΓΩ: Πνίγουμε! Πνίγουμε!... Ζέστα! *(Παύση)*. Τ' αηδονάκι. Στα βάτα κρύβεται το πρόστιχο. Κι ακόμα δε φανήκαν τ' άστρα... *(Παύση)*. Απόψε θα κοιμηθώ... Θα δω όνειρα. Όμορφα όνειρα. Κάθε βράδυ από 'δώ και μπρός θα κοιμούμαι και θα βλέπω εύμορφα όνειρα. *(Κενό)*. Άσπρο το 'να, άσπρο τ' άλλο... *(Παύση)*. Πύρωσα! Πνίγουμε! Δε βρίσκω να ροφήξω αέρα... Πλαντάζω!... Νομίζανε που δεν κάτεχα η μαύρη. Δε χαμπάριαζα... Τα 'χα ψυχανεμιστεί από την πρώτη μέρα. Τα πάντα όλα! Από μικρό του κωλοτριβώτανε... Της το 'κανε το χατίρι ο σκύλος. Πνίγουμε!... Κι ο ρουφιάνος ο άντρας της αντίζ να τη σφάξει στο γόνατο σαν τ' αρνί του Πάσχα, έβανε πλάτες. Τον είχε από δίπλα. Του 'κανε διευκολύνσεις. Για λεφτά... Του τα 'παιρνε. Έδωνε το πουτανί και... Κάνε, κάνε, τη γκάστρωσε... Σαπίλα! Σαπίλα! *(Παύση)*. ...Ξεθόμανα... Μόνο... αλλοιώς το περίμενα... Να 'χω αλάφρομα... Μιαν ανακούφιση. Μια χαρά! Τώρα που ξεδίφρασα, δεν ξέρω... Τώρα πο' 'χουν τον ανεξόπνητο, που λυτρώθηκα... Δεν ξέρω... Βρε, αί σιχτή τα καθίδια. Απαλλάχτηκα! Κανέναν στην κασιίδα μου... Χρόνια κατάπινα. Μέχρις που με μαχαίρωσε. Στην καρδιά!... *(Παύση)*. ...Αναθυμήθηκα. Σαν ελέφαντας αναθυμήθηκα... Μίλαγα στο φεγγάρι σα λύκος. Μοιρολογούσα τη μοίρα μου. Θόλεν' ο νους μου... Έπρεπε να μου προδώσουνε; Να μου πάρουνε κι απ' το λόγο πο' 'χα; ... Οι Γιούδες... Πως να ξεχάσω; Πως να σ'χωρέσω που μου κυνηγάγανε τον πατέρα μου στα χωράφια με το Νισάν, γέρον άνθρωπο... Για τα πολιτικά... Ξεχνιούνται τέτοια πράγματα; Τον κυνηγούσανε στα χωράφια... Να σκάσει... *(Παύση)*. ...Άσπρο το 'να, άσπρο τ' άλλο... Αύριο, πουρνό - πουρνό, θα

φάω δυο, τρεις κουταλιές φακή να φαρμακοθώ ελαφρώς. Τίποτις το σπουδαίο! Δεν ψοφάς με δυο κουταλιές φακή... Η Βούλα ήθελε να με ξεκουράσει, το χρυσό μου. Έπιασε να μαγειρέψει στο πόδι μου, μπέρδεψε τ' αλάτι με το φαρμάκι. Θα τα ριξω σ' αυτήν... Άσπρο το 'να, άσπρο τ' άλλο. Τα μπέρδεψε. (Παύση). ...Άμα τελειώσω με τα τρεχάματα και τις κηδείες θα κατέβω και στις Αθήνας. Θα πάω να δω την Ομονοίας. Θα πάω και στο τοίρκο. Στο Μεντράνο... Θα δώ από κοντά έναν ελέφα. Θα τονε ταΐσω φυστίκια. Αράπικα... Να μετανιώσω; Τι να μετανιώσω; Α;

(Τα φώτα σβήνουν. Αυλαία).

Β Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Κ Α

ΠΩΡΓΟΣ ΖΙΟΒΑΣ

Γεννήθηκε στο Αγρίνιο το 1958. Τελείωσε τη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου το 1981.

Θέατρο: Από το 1976 ως το 1981 σκηνοθέτησε και έπαιξε με ερασιτεχνικούς θιάσους έργα Μολιέρου, Τσέχοφ, Αραμπάλ, Ρότα, Ευθυμιάδη, Σκούρη, Κεχαΐδη καθώς και τη Λυσιστράτη του Αριστοφάνη σε παραγωγές της Πολιτιστικής Λέσχης Παγγρατίου. Από τότε επαγγελματικά έχει πάρει μέρος μεταξύ άλλων στις παραστάσεις: Βάχρες (Τειρεσίας), Ταρτούφος (Κλεάνθης) και Δον Ζουάν (Ντιμάνς), Κόσσα (La poppa - Φρανοίσκο), Κοπετανόη (Ο Γεν. Γραμματέης - Ζωρζ), σε σκηνοθεσία Βασ. Νικολαΐδη, Μπότο Στράους (Φάρσα Καλντεγουέι - Άνδρας), Άρντεν (Ο χορός του λογία Μασγκρέιβ (Μαουινιέρης), Δ. Δημητριάδη (Πεθαίνω σαν χώρα), Ηρακλής μαινόμενος (Κορυφαίος) σε σκηνοθεσία Μιχ. Μαριμαρινού, Όνειρο Καλοκαιρινής νύχτας (Λύσανδρος και Βελώνης) και Δον Κιχώτης (Δον Κιχώτης) σε σκηνοθεσία Γιάν. Καλατζόπουλου, Ζωρζ Νταντέν (Ζωρζ Νταντέν) σε σκηνοθ. Κ. Καποδίστρια, Κεχαΐδη (Δάφνες και μικροδάφνες - Τάσος) σε σκηνοθ. Θ. Γκόνη, Μπίχναρ (Βούτσεκ - Τυμτανιστής) και Ευριπίδη (Ελένη - Τεύκρος) σε σκηνοθ. Γ. Μαργαρίτη, Καλογεροπούλου (Οδυσσεύβη - Παραμυθός) σε σκηνοθ. Σωτ. Χατζάκη, Γκρην (Το τέλος μιας σχέσης - Πάρκις) σε σκηνοθ. Σ. Καραμπεσόνη, Έιχιμπορν (Όλα σε μια νύχτα - Αλβέρτος), Επτά επί Θήβας (Αγγελιαφόρος), Οιδίπους Τύραννος (Θεράπων) σε σκηνοθ. Γ. Κιμούλη, Βουκολάκης (Έγκοσραντ), Ε. Γουόλς (Η φάρσα της οδού Γουόλγουορθ - Ντίνα) σε σκηνοθ. Έκτ. Λυγίζου, Λαμπίς (Στάχτη στα μάτια - Θεός Ρομπέρ) σε σκηνοθ. Ν. Χατζόπουλου, Ντυ Μωριέ (Η παλιόροια του Σεπτέμβρη - Ρόμπεστ) σε σκηνοθ. Ρούλας Πατεράκη, Πίντερ (Η νέα τάξη πραγμάτων - Νίκολας) σε σκηνοθ. Π. Ερωτοκρίτου. Στη Στοά έχει πάρει μέρος στα έργα Πιραντέλο (Η ηδονή της τιμότητος - Μασουρίτσιο) και Στρίντμπεργκ (Ο πατέρας - Γιατρός) σε σκηνοθεσία Θαν. Παπαγεωργίου.

Κινηματογράφος: Η πόλη των παιδιών (Γ. Γκακαπέκας), Μια υπέροχη μέρα (Ντ. Μαυροειδής), Ούλοι εμείς, εφέντη (Λεων. Βαρδαρός), Εορμηγεία (Δ. Σπύρου) και Ζεστό - κρύο (Στ. Καραβάτου).

Τηλεόραση: Τέσσερα (Παπακαλιάνης - Γκακαπέκας), Αθήνα - Θεσσα-